A VILLÁNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2021

Mottó: „Az iskola dolga,
hogy megtanítassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

(Szent-Györgyi Albert)

Tartalom

1. Preambulum 4

2. Az iskola nevelési programja 14

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 14

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 16

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 17

2.3.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai 17

2.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 19

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 23

2.4.1.A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok 25

2.4.2.Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai 26

2.4.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai 30

2.4.4.A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai 30

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok 30

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 32

2.6.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók együttnevelése 36

2.6.2. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 33

2.6.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 38

2.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program 40

2.6.5.A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 42

2.6.6.A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 45

2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 46

2.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 47

2.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák 47

2.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák 47

2.8.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel 49

2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 49
2.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 51
2.11. A felvételi eljárás különös szabályai 52

3.Az intézmény helyi tanterve 52
3.1. A választott kerettanterv megnevezése 54
3.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 54
3.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 57
3.3.1. Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 57
3.3.2A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 58
3.3.3 Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 58
3.3.4 A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 58
3.3.5 A Komplex Alapprogram 59
3.4. Mindennapos testnevelés 81
3.5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 81
3.6. Projektoktatás 82
3.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 82
3.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 83
3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 85
3.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 86
3.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 86
3.12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 87
3.12.1. Az iskola egészségnevelési elvei 88
3.12.2. Az iskola környezeti nevelési elvei 88
3.12.3 Ökoiskolai program 93
3.13. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok 116
3.14. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere 117
3.15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 122
3.16. Az alapfokú művészetoktatás cél és feladatrendszere 124
3.17. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke 127

4. Záró rendelkezések 138

1. Preambulum

Az iskola hivatalos neve: Villányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
OM027360

Az iskola fenntartója: Klebelsberg Központ
Mohácsi Tankerületi Központ
7700 Mohács, Szabadság u. 4-6.
Adószám:15835303-2-02

Az iskola szakmai dokumentumának kelte: 2017.09.01.

Az iskola beiskolázási körzetét a Baranya Megyei Kormányhivatal az iskolai beíratást megelőzően teszi közzé.

Az intézmény megbízott vezetője, a program benyújtója Maczkó Vivien.

Az iskola székhelye:
7773 Villány, Baross G. u. 1-3.

Telephelye:
7773 Villány, Rákóczi F. u. 11-13.

Tel: 72/492-501; Intézményvezető: 30/135-5397;
Alsós osztályok: 30/829-7248; Titkárság, Felsős osztályok: 30/829-7245;
e-mail:valtisk@altisk-villany.edu.hu
www.villanyiiskola.hu

Az intézmény történetének rövid leírása

Az 1776-os források a villányi alsó fokú oktatásról már említést tettek. Az iskola 1918-ig egyházi fenntartású volt. Ekkor szerb, horvát, szlovén katonák szállták meg Villányt és elfoglalták az iskolát. A szerb megszállás alatt a belgrádi Közoktatási Minisztérium lett az iskola felsőbb hatósága. Az

iskolában a német nyelv tanulása ekkor mindenki számára kötelező lett. Titokban magyarul oktattak a pedagógusok 1920-tól. 1936-tól az eddigi magyar típusú (német nyelv csak tantárgy) oktatás helyett a kisebbségi nyelvet választották fő nyelvként. Az 1-3. osztályban főleg anyanyelvükön (németül) tanították a gyerekeket, a felsőbb három osztályban magyarul ismételték meg a tanultakat. 1937/38-ban az „A" típus szerint kezdődött meg az oktatás.
1939-től a három „A" típusú osztály mellett "C" típusú magyar tagozat indult. 1942-től a német tagozat osztott lett és a tanítás nyelvében a német felé tolódott. 1948-ban államosították az iskolát. Az iskola körzeti központi iskola lett 390 tanulóval, akik a következő községekből jártak Villányba: Kisbudmér, Virágos, Kisjakabfalva, Nagybudmér, Márok, Pócsa, Ivánbattyán, Marótszentmárton, Villánykövesd. Az intézmény 1952-ben vette fel a II. Rákóczi Ferenc Állami Körzeti Központi Általános Iskola nevet. 1953/54-ben az orosz mellett ismét beindult a német nyelv oktatása. 1956. II. negyedében az orosz helyett a német nyelvet vezették be kötelező nyelvként.
1986/87-ben a nemzetiségi oktatás mellett beindult a német kéttannyelvű oktatás is.
(Az iskola történetét a 225 éves a villányi közoktatás című kiadvány bővebben taglalja.)

Az iskola tevékenységének rövid leírása

Iskolánk 8 évfolyammal működő általános iskola.
Alaptevékenysége: általános iskolai oktatás (általános, német nemzetiségi és alapfokú művészeti oktatás, különleges gondozás keretében nyújtott ellátás: sajátos nevelési igényű, – enyhén értelmi fogyatékos – gyermekek iskolai nevelése és oktatása; napközi és tanulószobai ellátás) gyermekek napközbeni ellátása, diáksport, integrációs felkészítés, képesség kibontakoztató felkészítés. A sajátos nevelési igényű tanulóknak órarendben biztosítjuk a rehabilitációs órákat. A Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján a kötelezően előírt fejlesztő foglalkozásokat órarendbe iktattuk. Ezeken a foglalkozásokon pedagógusi javaslatra, szülői egyetértéssel olyan tanulók részvétele is engedélyezett - a csoportok szabad kereteinek terhére - , akiknek nincs szakvéleményük. Továbbra is fontosnak tartja az iskola vezetése, a nevelőtestület a hagyományoknak megfelelő a nyelvoktató nemzetiségi német oktatást az 1. évfolyamtól kezdve a szülők igénye alapján. Az idegen nyelv tanulására felkínált nyelvek: német vagy angol.
A hitoktatás vallási, felekezeti hovatartozás nélkül órarendben biztosított.

Intézményünkben az alábbi szervezeti egységek működ(het)nek:
Alapfokú művészetoktatás az érdeklődők számára az alábbi művészeti ágakban:
zeneművészet: fúvószene
képzőművészet: kézműves és vizuális kultúra

Iskolai sportkör

Szársomlyó Gyermekei Szabadidő Kör

(szabadidős programokat ajánl a tanulók szabadidejének tartalmas eltöltésére)

Diákönkormányzat (DÖK) (a tanulók érdekképviseleti szerve)

Közalkalmazotti Tanács (KT)(a munkavállalók érdekképviseleti szerve)

Szülői Közösség (SzK) (a szülők érdekképviseleti szerve)

Szársomlyó Iskolaszék

Iskolatanács

Intézményi tanács.

Az iskola önmeghatározása

Céljaink között kiemelt feladatként szerepel:

a. képességfejlesztés egyéni és kiscsoportos formában,
b. differenciált, szükségletekhez igazodó segítségnyújtás a képességek fejlesztése során,
c. az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése,
d. tanulók felkészítése a továbbtanulásra,
e. a személyiség gazdagítása önelfogadással, mások elfogadásával, toleráns magatartással,
f. az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása, azonosulás ezekkel az értékekkel,
g. a nemzetiségi nyelvet tanulók felkészítése a nyelvvizsgára.

Mindenkinek olyan iskolai légkört próbálunk teremteni, amelyben felnőtt és gyermek egyaránt jól érzi magát, ahol az emberi, a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak.

A közös családi-iskolai nevelés eredményeképpen tanulóink reményeink szerint, az alábbi tulajdonságokkal rendelkeznek:

- humánus
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- érdeklődő, nyitott
- kreatív alkotó
- becsüli a szorgalmas tanulást, munkát

- képes a problémák érzékelésére, megoldására
- gyakorlatias
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében
- társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik
- ismeri és betartja a közösségek együttélését biztosító szabályokat
- viselkedése udvarias
- beszéde kulturált
- társaival együttműködik
- szüleit –társait - nevelőit szereti és tiszteli
- képes szeretet adni és kapni
- szereti hazáját
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket
- szellemileg és testileg egészséges, edzett
- egészségesen él
- szeret sportolni és mozogni
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Az iskolai élet, a tehetség, a képesség kibontakozását, a szociális hátrányok, beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítik elő:

1. a kötelező tanórák és foglalkozások pedagógiai háttere:

szakos ellátottság: német tanítói, tanári diploma, tanulásban akadályozottak pedagógiája diploma, gyógytestnevelői diploma, logopédus, fejlesztőpedagógiai tanfolyamok.

2. a kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

a. alapfokú művészeti oktatás
b. konzultáció tanulási problémáról
c. közvetlen tárgyú konzultáció a tanárral
d. felkészítés tanulmányi versenyre
e. szakkörök, előkészítők a tehetséggondozásra, képességfejlesztésre
f. egyéni, öntevékeny könyvtárhasználat, könyvtári foglalkozások igénybevétele
g. egyéni, öntevékeny sportpályahasználat
h. speciális tanácsadások (pályaválasztás)
i. részvétel, versenyzés az iskolai sportkör csoportjaiban

j. részvétel a Szársomlyó Gyermekei Szabadidő Kör, DÖK programjain
k. napközi otthon, tanulószoba
l. logopédiai ellátás
m. a tanulók reggeli és délutáni ügyeletének ellátása
n. eseti és igény szerinti egészségügyi ellátás házon belül és a szakrendelés igénybevételéhez nyújtott segítség, szűrővizsgálatok biztosítása
o. igény szerint táborok, túrák, erdei iskola, osztálykirándulás szervezése, bonyolítása a tanévben és a szünidőben
p. mindennapi testedzés
A fenti szolgáltatások fenntartói, szülői támogatással működnek, a tanulók részéről térítésmentesek, kivéve: „a", „o" és „i" pontok.

A fenti szolgáltatások igénybevételének egyéb feltételei:
A szóban forgó tanulási és magatartási feltételek meglétét az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes, a diákönkormányzat, az osztályfőnök, a szolgáltatásért felelős szakember hivatott ellenőrizni.

Az iskolai csoportok szervezése:
A tanulók képesség szerinti összetétele heterogén, mely az intellektuális képességekben is megmutatkozik. Az indítandó első osztályok számát a beíratást követően a fenntartó állapítja meg. Az osztályok összetételének, elosztásának meghatározására az intézményvezető tesz javaslatot.

Nevelőmunkánkat két területen fejlesztjük:
a. a tanítási, tanulási folyamat korszerűsítése
b. a diákönkormányzat működtetése

A tanítási-tanulási folyamatot hetes órarendre tervezzük. A gyengébb képességű tanulóknak matematika, magyar tantárgyakból felzárkóztatást biztosítunk.
A technika tantárgy óraszámában a lányok (illetve néhány fiú csoport) részére háztartástant oktatunk gyakorlókonyhánkban. A fiúk műszaki jellegű technikát tanulnak.

Kísérleteink, kezdeményezéseink mutatják, tantestületünk igyekszik a kor pedagógiai követelményeinek megfelelni, 1995 óta rendszeresen készítünk pályázatokat több-kevesebb sikerrel.

Tanulóink átlagos beiskolázási mutatói:

- gimnázium 35%
- szakközépiskola, szakgimnázium 36%
- szakképző 29%

Állandó változásban lévő iskolánkban az egyik legfontosabb feladat életünk zökkenőmentes megszervezése, irányítása. Szervezeti Működési Szabályzatunk, Házirendünk módosult, a közösségek értékelése, a tanulók elbírálása egységes követelményen alapul. Az osztályközösségek fejlettsége is erősen differenciált.

Az intézmény személyi adottságai:

Személyi feltételek:
A pedagógiai programokat 26 fő pedagógus, **1 fő iskolapszichológus**, 1 fő iskolatitkár, 4 fő kisegítő dolgozó, 1 fő műszaki dolgozó teljesíti.

A nevelőtestület jelenlegi képesítési szintje:

Összesítve	Intézményvezető	Intézményvezető-helyettes	Tanító	Szakos tanítást végző
		1	12	9
Főiskolai végzettségű				5
Egyetemi végzettségű		1	1	4
Szakkollégiumi – műveltségterületi képesítés			11	
Egyszakos				
Nő		1	12	9

Iskolánkban túlnyomó részben megoldott a szakos ellátottság.

A pedagógiai program teljesítésének tárgyi adottságai:

Az iskola Villány város határán helyezkedik el négy önálló épületben.

Felújítások, építkezések: 1989. alsó tagozat 4 tanterem bővítése

1997. „B" épület felújítása

2002. alsó tagozat 7 tanterem bővítése

2013. „A" épület felújítása, teljes körű akadálymentesítése

Tantermeink száma:

Rákóczi F. u. 11-13. (alsó tagozat)

osztályterem	szaktanterem	csoportbontásra alkalmas kisterem	művészeti (zene) oktatására használt terem
9	3	2	2
16			

Baross G. u. 1-3. (felső tagozat)

osztályterem	szaktanterem	csoportbontásra alkalmas kisterem	tornaterem
8	3	1	1
13			

Nem tanterem típusú funkcionális helységek száma, megnevezése:

1 orvosi szoba, 3 zsibongó, 12 szertár, 18 WC – mosdó, 2 tanári szoba, 3 iroda, aszfaltozott sportpálya.

Szemléltetőeszközeinket folyamatosan fejlesztjük pedagógiai programunk megvalósításához mérten. Az intézményünk eszközökkel különösen jól ellátott.

A tantermeken kívül a közös rendezvények színtere esetenként kiegészül a zsibongóban tartott rendezvényekkel. A zárt udvarok a gyülekezés, a levegőzés, a kisebb mozgás helyei. A folyosókon padok, asztalok állnak rendelkezésre. Az udvarokon padok biztosítják a szünetek kulturált eltöltését.

Az iskola irányítási és szervezeti struktúrája

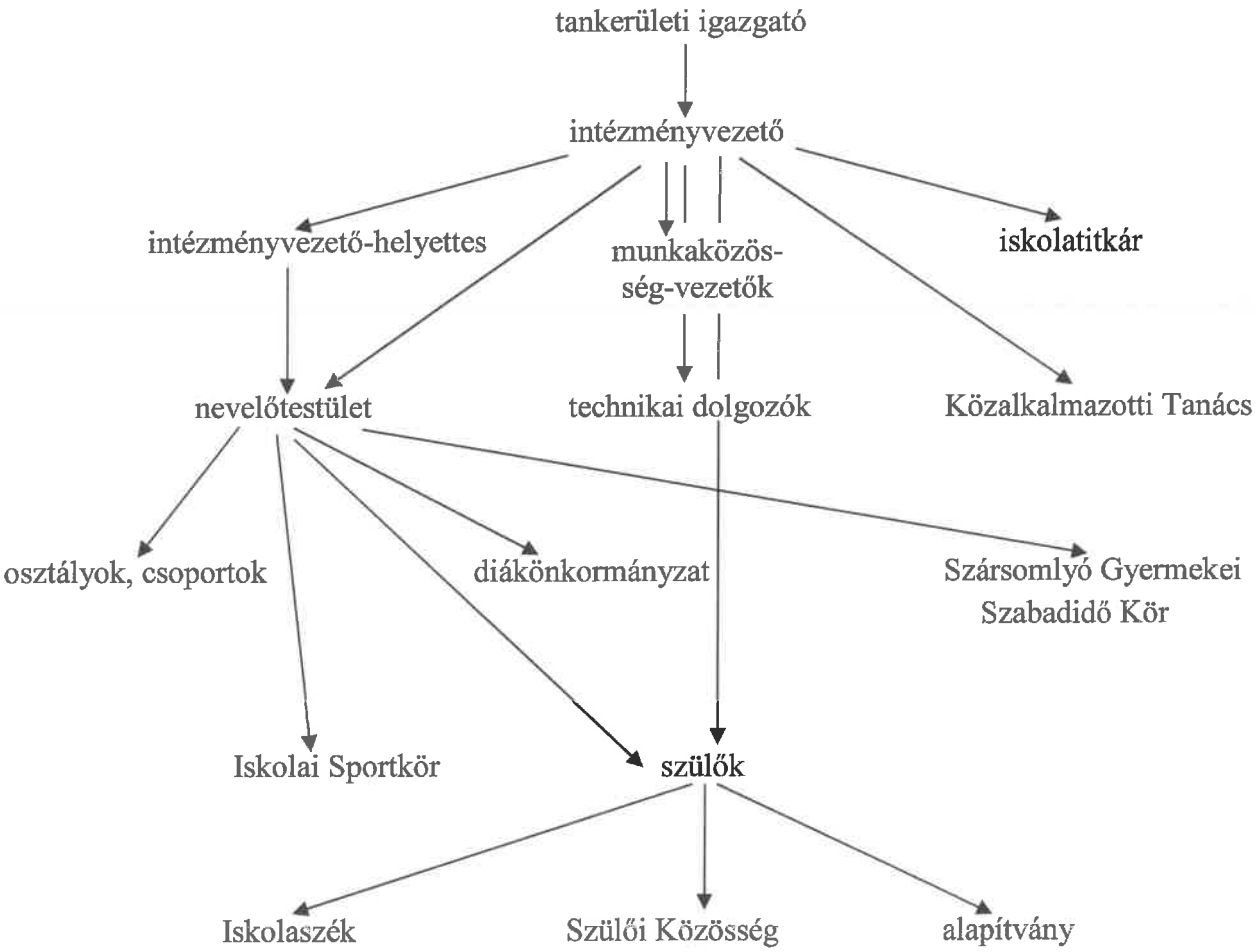

A köznevelési törvény értelmében iskolánk élén magasabb vezető beosztású pedagógus, intézményvezető áll. Az iskola létét, szervezeti felállását, belső rendjét, működési sajátosságait a törvény előírásaival szinkronban a nevelőtestület dönti el. Iskolánk életét érintő valamennyi terület szabályozását az intézmény SZMSZ-e tartalmazza.

A törvényességeket, zökkenőmentes működést még további szabályok, tervek segítik, mint a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Házirend és az éves munkaterv. A szervezet organizációját iskolánk vezető testülete végzi, melynek élén az intézményvezető áll

Szervezeti leírás-irányítási séma:

Intézményvezető:

Feladatköre az iskola pedagógiai munkájának irányítása. Hatásköre az intézmény tervező, szervező, ellenőrző feladatainak ellátása, az iskola képviselete, pedagógiai és egyéb beosztású dolgozók szakmai képviselete és az intézmény jog szerinti működtetése, irányítása. Egyéb feladatait munkaköri leírása tartalmazza.

Megbízás időtartama: 5 év

Megbízó: Fenntartó

Intézményvezető-helyettes:

Feladatköre, hatásköre: vezetői munkáját az intézményvezető irányításával végzi. A vezetői munkamegosztás, feladat megjelölésben, szervezési, irányítási, ellenőrzési joggal rendelkezik. Egyéb feladatait munkaköri leírása tartalmazza.

Megbízási időtartama: visszavonásig (SZMSZ)

Megbízó: intézményvezető

Érdekegyeztetés, érdekérvényesítés, az érdekvédelem fórumai:

1. Szakalkalmazott érdekérvényesítésének szerve, mechanizmusa:

Szerve: Közalkalmazotti Tanács

mechanizmusa: az érdekképviselet elfogadott működési szabályzat alapján fejti ki tevékenységét.

2. Tanulói érdekérvényesítés szervei és mechanizmusa:

Szervei: diákönkormányzat, iskolaszék, iskolatanács, intézményi tanács.

Mechanizmusa: SZMSZ alapján fejti ki tevékenységét.

3. Szülői érdekérvényesítés szervei és mechanizmusa:

Szervei: szülői közösség, iskolaszék.

Mechanizmusa: elektori gyűlés, osztály szülői értekezletek, fogadóórák.

Az iskola társadalmi kapcsolatai

Iskolánk kiegyensúlyozott kapcsolatot tudott kiépíteni és fenntartani a működésben közvetlenül érintett szervezetekkel, intézményekkel.

Közoktatás-irányítással való kapcsolat:

Az intézménynek állandó jellegű kapcsolata van a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, a Siklós Körzet Alapfokú Oktatási és Nevelési Intézményeinek Szakmai Egyesületével, a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Városi Könyvtárral, a Művelődési Házzal, a Baranya Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló és Rehabilitációs Bizottsággal, a járási Gyámhivatallal.

Az iskola a szokásos információcserénél szorosabb, tartalmasabb kapcsolatban áll a villányi Kikerics óvodával.

Rendszeres kapcsolat a szülőkkel:
Ennek eseményei és formái: 2 osztály szülői értekezlet, 2 elektori szülői értekezlet (ősszel és tavasszal), 5 fogadóóra, 1 nyílt nap, s a szülők szükség szerint felkereshetik gyermekük tanítóit, tanárait. Az osztályfőnök első és ötödik évfolyamon családlátogatást végez, a többi évfolyamon szükség szerint.

Iskolánk testvériskolai kapcsolatot tart fenn az eislingeni Schiller iskolával, 3 évenként cserelátogatáson vesznek részt tanulóink a német nyelv gyakorlása érdekében.

Az iskola hagyományrendszere

Az iskolával történő találkozás, az iskolaváltás, az óvodai védett környezet elhagyása a gyermek számára szorongást, bizonytalanságot okozó tényező. Ennek oldására született a beiratkozás vagy tájékozódás alkalmával történő beszélgetés, az iskola, az osztályok megtekintése. Az óvodával történt megegyezés alapján a leendő elsősök részt vehetnek a tanítási órákon, bekapcsolódhatnak a munkába. Tájékoztatjuk a szülőket az elvárásokról, a felszerelési igényekről.

Nemcsak a fogadás, de a tanulók búcsúztatása is hasonló formában történik. A ballagás, a búcsúztatók, a műsorok, a diáktársak sorfala között vonuló „öreg" diákok ünneplése iskolai életünk fontos eseménye.

Évzáró ünnepélyen kerülnek átadásra az alábbi díjak: „8 évig kitűnő tanuló", „Jó tanuló – jó sportoló", „Az év zenésze", „Az év hangja". Jutalomkönyvek és oklevél átadása kitűnő, tanulmányi munkában és sportversenyeken kiemelkedő eredményeket elért tanulóinknak. Nyugdíjas kollégáinkat vendégül látjuk az ünnepélyen.
Az ünnepek sorában első helyen állnak nemzeti ünnepeink, megemlékezések városi szinten, amelyekre műsorral készülnek diákjaink. Osztályonként megemlékezünk a Nemzeti Összetartozás Napjáról. Külön terv szerint iskolanapot, illetve nemzetiségi napot szervezünk.
Részt veszünk az országos és helyi akciókban.

3. Az iskola nevelési programja

Jogszabályi háttér:

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)

2014. évi CV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló

2011. évi CXC. törvény módosításáról

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

7/2014. (I. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Műkr.)

45/2014. (X. 27.) EMMI rendelet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve (német nemzetiségi oktatás és nevelés)

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja - Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása határozza meg.

A pedagógiai munkánk alapelve, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink

elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

A nemzetiségi oktatás a szülők igényeinek megfelelően szerveződik. Idő és tartalmi megoszlását az iskola a helyi tantervében határozza meg.

Iskolánkban az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztését a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság határozata alapján végezzük. Személyiségük fejlődési zavarát, akadályoztatását, idegrendszerük enyhe sérülését szem előtt tartva szervezzük oktatásukat.

Tanulóink adottságaiknak, képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő módon- tehetségük kibontakoztatása és fejlesztése érdekében- vehetnek részt az alapfokú művészetoktatásban.

Az iskolában folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse:

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi-lelki egészsége, annak megőrzése. Testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás), öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása. Az egészségre káros szokások elutasítása. Balesetek megelőzése.
3. Felelősségvállalás saját sorsának alakulásáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra (barátság, hűség, önzetlenség, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség).
5. A család tisztelete, megbecsülése.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben.
7. A világ megismerésének igénye (önművelés, önértékelés, önálló tanulás képességének kialakítása).
8. Szülőföld megismerése, szeretete. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeink, hagyományaink, jelképeink tisztelete, ápolása.
9. A hazánkban élő kisebbségek, nemzetiségek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik megismerése, tiszteletben tartása, ápolása.
10. Az általános műveltség fokozott emelése az alapfokú művészeti oktatás segítségével.
11. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.

Nevelési céljaink megvalósulását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások és nevelési módszerek.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek (a nevelő személyes kapcsolata)	Közvetett módszerek (nevelő hatása áttételesen)
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	■ Követelés ■ Gyakoroltatás ■ Segítségadás ■ Ellenőrzés ■ Ösztönzés	■ A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. ■ Közös (közelebbi célok vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. ■ Hagyományok kialakítása. ■ Követelés. ■ Ellenőrzés. ■ Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	■ Elbeszélés. ■ Tények és jelenségek bemutatása. ■ Műalkotások bemutatása. ■ A nevelő személyes példamutatása.	■ A nevelő részvétele a tanulói közösségben. ■ A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	■ Magyarázat, beszélgetés. ■ A tanulók önálló elemző munkája.	■ Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról, Vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha végzős diákjaink legalább kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeinek.)

- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés, és magatartásformákat.
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiség fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése. Feladat: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
2. A tanulók értelmi nevelése. Feladat: értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatra felkészítő) nevelése. Feladat: az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése. Feladat: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagunkra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.
5. A tanulók akarati nevelése. Feladat: az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
6. A tanulók nemzeti nevelése. Feladat: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
7. A tanulók állampolgári nevelése. Feladat: az alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetése, ideértve a nemzetiségi és kisebbségi jogokat is. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése. Feladat: az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és a környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
9. A tanulók testi nevelése. Feladat: a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jóllétét" és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.

- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát megértsék, az ezzel kapcsolatos attitűdjeik/nézeteik szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységek révén válhassanak megalapozottakká. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete,
- egészségi állapotunk ismerete,
- a mozgás fontossága.

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösségvezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- egészségnevelő pedagógus;
- iskolaorvos, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős;
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

2.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. Ezt a feladatot az

ifjúsági védőnő látja el, aki ifjúsági védőnői szakdiplomával és egészségfejlesztő, mentálhigiénikus szakdiplomával is rendelkezik.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- *Szervezetten, a biológia–egészségtan tanterv részeként, 8. évfolyamon* „Összhangban a környezettel: az egészség megőrzése" című fejezet kiegészítéseként. A szaktanár a védőnő által összeállított óravázlat segítségével kéri számon a tanultakat.
- *Önkéntes jelentkezés formájában,* tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

1. Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék meg az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében. Célunk: az iskolai élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen!

2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Helyzetleírás: tanulóink egy részét a szellemi érték iránti igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a késztetés a fiatalokban feszültséget kelt. Másrészt a sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

   Napjainkra jellemző, hogy egyre korábbi időpontra tevődik át a kortárs csoport szociális erejének megnövekedése, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő. A zaklatott, túlhajtott életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás.

   A táplálkozás ahelyett, hogy élvezetes, megtervezett napirendi pont lenne a családok életében, kapkodva végrehajtott, kötelező penzum: egyhangú táplálékfelvétellé silányul. Több esetben az

étkezdében – nem igazán esztétikus körülmények között – elfogyasztott étkezés jelenti a napi meleg táplálékfelvételt. Tanulóink egy része keveset mozog, nincs érzéke a természeti szépségek felismerésére, nem veszi észre a természetkárosítás jeleit. Az agglomerációból bejáró tanulóink bár sok idő töltenek utazással, természet közeli életet élnek. A leírtak is indokolják az egészségnevelési program elkészítését, létjogosultságát.

3. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
   - A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
   - Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
   - A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.
   - Életkorral járó biológiai, pszichohigiénés, életmódi tennivalók.
   - Táplálkozás, antihumánus szenvedélybetegségek (alkohol, dohányzás, kábítószer fogyasztás).
   - Családi és társkapcsolatok.
   - A környezet védelme, környezeti ártalmak (zaj, légszennyezettség, hulladékkezelés).
   - Az aktív életmód, sport.
   - A személyes higiénia.
   - Szexuális fejlődés, felvilágosítás – nevelés, a családtervezés alapjai, AIDS prevenció.
   - A betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat).

4. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
   - személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
   - a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, játékos, egészségfejlesztő testmozgás az 1-4. évfolyamon, az iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontokat vesszük figyelembe a teljesítés során:

a) minden gyermek mindennap részt vesz a testmozgás programban,

b) minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalommal megtörténik a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelése,

c) minden testnevelés órán van gimnasztika, benne biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna,

d) a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és izületvédelem szabályainak betartása, minden testnevelés óra és egyéb testmozgási alkalom örömöt és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is,

e) 1-4.évfolyamon azokon a napokon, amikor nincs testnevelés óra 2x15 percben játékos testmozgást végeznek tanulóink a tanítás megkezdése előtt, illetve a tanítási órák tartalmába beépítve,

f) a mindennapos testedzés megvalósulását szolgálják a ISK csoportjai is (torna, kosárlabda, kézilabda, labdarúgás, asztalitenisz, mazsorett)

g) napközis tanulóinknak a napi 45 perc testmozgás biztosított.

h) gyógytestnevelésre szoruló tanulóink testnevelése is megoldott szakember részvételével,

i) tanulóink erőnlétét ősszel és tavasszal a 4-es Hungarofitt –teszt segítségével mérjük (a védőnői szolgálatnak segítséget nyújtunk az őszi és tavaszi mérések alapján a jelentési kötelezettségünk teljesítésében)

j) továbbképzési tervünk elkészítésénél prioritást élveznek az egészségneveléssel kapcsolatos továbbképzések.

- a környezetismeret, természetismeret, biológia, technika (egészségtan), háztartástan tantárgyak, valamint az 5-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek.
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, fogorvos) segítségének igénybevétele:
  - védőnő által tartott ismeretterjesztő órák tartása az 5.évfolyamon,
  - felvilágosító óra tartása szakember segítségével,
  - tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése 1.3.5.7.évfolyamon, ezek az életkorhoz kötött, a fejlődés követésén kívüli a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére irányulnak.
  - Fogászati szűrővizsgálat igénybevétele az 1-8.évfolyamon,
  - Adott esetben a tanulók elsősegélyben részesítésére,

- Közreműködés közegészségügyi-járványügyi feladatok ellátásában (pl. influenzafigyelő - szolgálat)
- Kortárs csoport tagjainak felvilágosító, ismeretközlő tevékenységének igénybevétele (pl. AIDS, drog)
- Erdei iskola, táborozás szervezése.

A Nevelési Tanácsadó és a Családsegítő Gyermekjóléti Szolgálat pszichológusának segítségével orvosoljuk a lelki eredetű problémákat.

Különös gondot fordítunk arra, hogy az osztálytermek elrendezései, megfeleljenek az életkori sajátosságoknak, világítása megfeleljen az előírásoknak, a számítógépek elhelyezése előírás szerinti legyen. Az intézményünk központi épülete teljes körűen akadálymentesített.

Az ülésrend kialakításával lehetővé tesszük minden tanuló számára a megfelelő egyéni adottságokat figyelembe vevő (rövidlátás, hallási zavar) testhelyzetben történő figyelést és tanulást. Az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtunk változatosságot a gyermek szemének és gerincének terhelésében. Ügyelünk arra, hogy az iskolatáska tömege ne haladja meg az optimális mértéket. Az intézményben csak olyan italautomata működhet, mely tejalapú italokat forgalmaz. Különös figyelmet fordítunk az iskolán belüli bántalmazások elkerülésére.
A sajátos nevelési igényű tanulóinkat és a hátrányos helyzetben élőket integráljuk ép társaik közé. Költségvetésünk függvényében az egészséges táplálkozás és életmód témaköröket projekt módszer segítségével dolgozzuk fel.
Rövid távú célunk: a diagnosztizálható testtartási rendellenességek, statikai lábbetegségek gyakorisága nem igazolja a testnevelés órák hatékonyságát. Az órák mellett fontos a lehetőség megadása a mindennapi testmozgásra. Természetesen tudjuk, hogy e téren a szándék kevés, a feltételeket meg kell teremteni. Alsó tagozati udvar füvesítése, játékok beszerzése. Pályázatok útján egészségjavító eszközök, sportszerek beszerzése. Testnevelésórákon a „lógások" megszüntetése.
Hosszabb távú célunk: az egészséges életmód kialakítását, a testtartási problémák megoldását segítené egy uszoda felépítése. Ez csak a város erőfeszítése árán megoldható. (Kezdeti lépésként néhány osztályunk a nyári szünetben osztályfőnök irányításával úszótanfolyamon vesz részt.) Az egészségnevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatásán múlik. Rövid távú célunk, hogy minden tanuló vegyen részt úszásoktatásban. A testnevelésórák tömbösítése jó lehetőséget biztosíthat erre.

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a leg-egyetemesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célja: A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák-önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos a tanítás-tanulási és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.
A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulóközösségek megszervezése, nevelői irányítása. Feladat: az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében. Feladat: a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heterogén – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségeknek lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakulása. Feladat: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. Feladat: a tanulói közösséget irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása. Feladat: a tanulói közösségre jellemző, összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása. Ideértve a kisebbségi, nemzetiségi kulturális örökségek ápolását is.

2.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanulói személyiségfejlesztés legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a.) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

b.) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

c.) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- Az első évfolyamon a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére – lehetőség szerint – kis létszámú első osztályt szervezését javasolja az iskola a fenntartónak.
- A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- A német nemzetiséghez tartozó tanulóknál az identitás fejlesztése. A nemzetiség történelmének, kultúrájának (népművészet, képzőművészet, irodalom, zene, stb.) megismertetése, feldolgozása.

2.4.2.Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a.) Alapfokú zene- és képzőművészeti oktatás. Kiemelten a német nemzetiség kultúrájának (zene, kézműves) gyakorlatban történő megismertetése.

b.) Hagyományőrző tevékenységek

- Minden tanév folyamán városi ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, osztálykeretben 1849. október 6-a évfordulóján, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Kétévente iskolanapot rendezünk, alkalmat teremtve tanulóink bemutatkozására.

c.) Napközi otthon, tanulószoba

Jelentkezés az egyéb foglalkozásokra vonatkozó szabályok szerint történik. Az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi, tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthoni csoport üzemelhet. A napközi időtartama: 12-16.00 óráig tart, bejáró tanulóinkat nevelő kíséri a buszhoz. A tanulószoba naponta 12.45 – 14.45 óra alatt szerveződik, elsősorban a bejáró tanulók számára. A csoportok az adott tanévben jelentkező igények szerint kerülnek kialakításra.

d.) Diákétkeztetés

Az iskolán kívül, a Villányi Kikerics Óvoda és Főzőkonyha épületében történik nevelői felügyelettel.

e.) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó, tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. A csoportok az adott tanévben jelentkező igények szerint kerülnek kialakításra.

- Az 1. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indítására a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével kerülhet sor az adott tanév indításakor.

f.) Iskolai sportkör

Az iskolai sportélet, az iskolai sportkör tevékenységével egészül ki. Alapvető célja a tehetséggondozás, az erőnlét, az ügyesség, az állóképesség fejlesztése, az akaraterő, a harmonikus, ös--

szerendezett mozgás kialakítása. Egy-egy sportágban a kiemelkedő tanulók versenyre történő felkészítése is az iskolai sportkörön belül történik. A következő csoportok működnek: leány torna, fiú torna, tenisz, kézilabda, labdarúgás, asztalitenisz, mazsorett, tartásjavító torna. A sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

g.) Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola alkalmazottja (pedagógusa).

h.) Versenyek, vetélkedő, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

i.)Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente két alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Ha a tanuló nem vesz részt a kiránduláson, számára az a nap tanítási nap az évfolyam másik osztályában vagy más évfolyamon.

j.)Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történhet. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes.

Erdei iskola megszervezésére a 4. és 6. évfolyamokon van lehetőség. Ha a tanuló nem vesz részt a programon, számára az a nap tanítási nap az évfolyam másik osztályában vagy más évfolyamon.

k.) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel –ha a költségekkel is jár – önkéntes. Ha a tanuló nem vesz részt a programon, számára az a nap tanítási nap az évfolyam másik osztályában vagy más évfolyamon.

l.)Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

m.) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

n.) Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és erkölcstan oktatást szerveznek. A hit- és erkölcstan oktatáson való részvétel a tanulók számára választható. Azok számára, akik nem élnek a lehetőséggel etikát tanítunk.

o.) Boldog Iskola program

"*Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.*"
Prof. Dr. Bagdy Emőke

A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, erősítik önbizalmukat. Tanulóink kiegyensúlyozottabbá válnak, az iskolában is jobban teljesítenek.

A Boldogságórák:

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Mindkét feladatellátási helyen legalább egy-egy osztály/csoport osztály havonta legalább egy boldogságórát tart, ahol feldolgozza a fenti témákat. Ha lehetőség van rá, a téma anyagát folyamatosan, több órán keresztül dolgozzuk fel. A témák feldolgozásának lehetőségei: bármely tanóra vagy kizárólag a megvalósításra létrehozott délutáni csoportok.

A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit. A pedagógiai munkánkban erősítjük a pozitív szemléletet, az élet szeretetét.

Munkatervünkben feltüntetjük a Boldog iskola program felelősét. A program és az ezzel kapcsolatos módszertani megbeszélések az alsós és felsős munkaközösség munkatervében is megjelennek.

p.) Határtalanul program

A „HATÁRTALANUL" Határon túli kirándulás program és a Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat, valamint a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (4) bekezdése alapján a hetedik évfolyamon határon túli kirándulást szervezünk. A HATÁRTALANUL! programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése. A határon túli kiránduláshoz pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását. A határon túli kirándulást sikeres pályázat esetén valósítjuk meg. A Határtalanul! projektben részt vevők saját élményeikkel erősítsék a nemzeti összetartozás napja üze-

netét. A tanulók és kísérő tanáraik bemutatják a projektet az iskola tanulóinak kiállított vagy elő adás formájában.

q.) Lázár Ervin program (LEP):

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) Kormányhatározat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva a kiterjesztése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány a fenti határozat alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolás diák részére tanévenkénti egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenez hangversenyek, illetve őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

1. évfolyam: bábelőadás az oktatási intézményben
2. évfolyam: előadó-művészeti produkció az oktatási intézményben
3. évfolyam: színházi előadás kőszínházban
4. évfolyam: komolyzenei vagy népzenei koncert koncertteremben vagy az oktatási intézményben
5. évfolyam: színházi előadás kőszínházban
6. évfolyam: cirkuszművészeti előadás (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: előadóművészeti produkció az oktatási intézményben
8. évfolyam: színházi előadás kőszínházban (Budapest)

2.4.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola intézményvezetője által megbízott nevelő segíti.

2.4.4.A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. játszóházak, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,

- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az iskolatanáccsal konzultálva- az intézményvezető bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinkkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A fogyatékosság a gyermekek között fennálló különböző olyan formája, amely a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő nagyobb mértékűt, a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását kiegészítő pedagógiai szolgáltatások alkalmazásuk teszi szükségessé. A sajátos nevelési igényű tanulóinknak életkori sajátosságai a tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesése, fejletlensége, lassúbb ütemű és alacsonyabb szintű fejleszthetősége, az iskolába hozott ismeretek szűkebb köre miatt áll elő, ami sajátos fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs és terápiás célú pedagógiai eljárását teszi szükségessé számunkra.

Célunk: a sajátos nevelési igényű tanulóinkat minden módszerrel arra készítjük fel, hogy minél előbb be tudjanak illeszkedni társadalmunkba. Az iskola befejezésével képesek legyenek a továbbtanulásra.

Ennek érdekében: az oktatás tartalmának kijelölésekor egyes területeket elhagytunk, egyszerűsítettünk annak szerkezetén. A sérült képességek rehabilitációs célú korrekcióját alkalmazzuk. A tananyag átadás és a fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésével élünk. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulóinknál az eltérő pedagógiai eljárások eredményes fejlődést hoznak, melyet bizonyítanak az ismétlődő felülvizsgálatok.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulóinknál az alábbi különbségek alakultak ki:

- sérült vagy fejletlen pszichikus funkciók jellegzetes különbségét létrehozó okok sokszínűségében,
- minden pszichikus funkciót (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, érzelmi, akarati élet, viselkedés, magatartás, cselekvés, attitűdök, stb.) érint az eltérés, de ezek változatossága tanulónként és funkciónként igen eltérő,
- fejlődési ütemében való dinamikája,
- a fejlesztés várható eredményeiben.

A nevelést és oktatást meghatározó tényezők miatt az alkalmazott tevékenységformák: egyéni, csoportos és osztály szintű munka.

A sajátos nevelési igényű tanulóinkat részben integrált keretek között oktatjuk-neveljük. Fejlődésünkhöz kihasználjuk azt a lehetőséget, hogy készség tantárgyakon (technika, rajz, testnevelés, ének) az ép osztályok munkájába vesznek részt. Számítástechnika tantárgyból csoportban tanulnak.

Egyéni fejlődésük szolgálják a rehabilitációs órák. Oktatásuk egészét áthatják ezek az órák, ezek szolgálják társadalmi integrációjukat. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is bevonunk a fejlesztő munkába.
A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei, az értékelés elvei megegyezik az általános iskolánál találhatókkal.

2.6.1.A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók együttnevelése

Iskolánk oktató-nevelő munkájának fontos feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI-s tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Alapelvek

- Olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a sérült gyermek erényeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.
- Az intézmény, mint befogadó intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés specifikus ellátásához nélkülözhetetlen többletszolgáltatások biztosítását, a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatását
- A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe veszi az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét és ennek érvényét szerzi az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.

Célunk:

- A fogyatékosságból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülésspecifikus szempontú támogatása.
- Összhang megteremtése, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló ugyanolyan ellátásban részesüljön, mint más gyermek problémája figyelembe vétele mellett.
- Biztosítani szeretnénk számukra:
    - a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést
    - rehabilitációs célú fejlesztő terápiák
    - a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Feladatunk:

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.
- Az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.
- A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, teammunkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között a rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus által biztosított speciális tantervre építetten.
- A gyógypedagógiai nevelés számára biztosított szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése, felhasználásuk, beemelésük ütemezése a gyógypedagógus irányításával.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése teammunkában.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

SNI-s tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása:

- Különleges gondozást igényelnek és iskolánkban ezt meg is kapják.
- Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, amivel problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.
- A törvényben előírt szakember a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére meghatározza a követelményeket, egyéni fejlesztési tervet készít, meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára: A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például: speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók fejlesztő programja

Alapelvek

- Iskolán belül a törvényi jogszabályok figyelembe vétele szerint történik a sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás.
- A tanulóknál a NAT egységes fejlesztési feladatait kell alapul venni, hosszabb időszakokat biztosítva, sajátos, fogyatékosságuknak megfelelő követelmények kialakításával és önmagukhoz mért fejlődésük értékelésével.

A program lépései

- Ha a nevelő észleli a rendellenességet, a szülő egyetértésével a nevelési tanácsadás segítségét kéri.
- A nevelési tanácsadás keretében készített szakvélemény figyelembe vételével történik a tanulóval való foglalkozás, tanórán differenciált óraszervezéssel.
- A nevelési tanácsadás keretében készített szakvélemény figyelembe vételével az értékeléseknél a pozitív diszkriminációt alkalmazva.
- Tanórán kívül a szakvéleményben előírt szakember egyéni fejlesztési tervet készít, mely alapján folyik a tanuló fejlesztése.
- Az osztály, csoport létszámának szervezésénél a törvény vonatkozó rendelkezései szerint járunk el.

2.6.2. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Alapelvek

- A magatartási és beilleszkedési zavarok korrekciójának érdekében elsődleges a gyermekek fejlődését veszélyeztető okok feltárása.
- E tevékenység területen nagy segítséget nyújt a Pedagógiai Szakszolgálat.

A szakirodalom folyamatos nyomon követésével, speciális szakember háttér biztosításával, a pedagógusoknak nyújtott szakmai segítséggel járul hozzá a témával összefüggő pedagógiai feladatok ellátásához.

Feladataink

- Diagnosztizálás, a tünetek megfigyelése, elemzése, a lemaradások területeinek felderítése a fejlesztő pedagógusok irányításával.
- Az okok felderítése.
- A pedagógusok és a gyermekek közötti személyes kapcsolat erősítése
- A pozitív tulajdonságok erősítése dicsérettel, ösztönzéssel.
- Speciális szakember segítségének biztosítása.
- Differenciált képességekhez igazodó tanulás megszervezése.
- Nyugodt, kiszámítható, következetes nevelői magatartás
- Kiscsoportos fejlesztő foglalkozások,
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés, felzárkóztató órák
- Felzárkóztató foglalkozás, korrepetálás.
- A jó cselekedet azonnali elismerése, megerősítése.
- Egységes nevelői követelménytámasztás.
- Szülő-gyermek kapcsolat erősítése, dicséret, pozitívum elmondásával.
- A drog és bűnmegelőzési feladatok (osztályfőnöki munkában, az illetékes rendőrkapitányság munkatársai, szociális munkás, kortárs előadó és védőnő)
- Pályaorientációs tevékenység (tájékoztatók, nyílt tanítási napok)
- A szociális juttatások terén felvilágosító munka
- Szociális juttatások érvényesítése
- Családlátogatások.
- A napközi otthon, tanulószoba és a családi napközi közösségformáló szerepe.
- A családok nevelési gondjainak segítése (tanácsadás, előadás, fogadóóra, nyílt nap)
- Beilleszkedési zavarral, magatartási zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő gyerekek fejlesztő célú a Nevelési Tanácsadó keretében végzett foglalkozás.
- Oldott, szorongásmentes légkör biztosítása.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) gyermekek, tanulók fejlesztő programja

Ha a gyermek, tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető rendellenessé-

gével küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás az iskolai nevelés-oktatás keretében valósul meg.

Alapelvek

- Iskolán belül a törvényi jogszabályok figyelembe vétele szerint történik a foglalkozás a BTM nehézséggel küzdő tanulókkal.
- A tanulóknál a helyi tanterv egységes fejlesztési feladatait kell alapul venni, hosszabb idősávokat biztosítva, sajátosságuknak megfelelő követelmények kialakításával és önmagukhoz mért fejlődésük értékelésével.

A program lépései

- Ha a nevelő észleli a rendellenességet, a szülő egyetértésével a nevelési tanácsadás segítségét kéri.
- A nevelési tanácsadás keretében készített szakvélemény figyelembe vételével történik a tanuló foglalkoztatása tanórán a kompetencia alapú oktatás bevezetése során alkalmazott, pedagógiai programunkban szereplő tevékenységközpontú pedagógiai eljárásokkal, új tanulásszervezési formák alkalmazásával. *(Kooperatív tanulásszervezés,, egyéni –páros – csoportmunka, differenciált rétegmunka- egyénre szóló differenciált képességfejlesztés heterogén csoportban, a verbális és a vizuális információhordozók együttes alkalmazása, különböző szövegértési szintnek megfelelő feladattípusok alkalmazása, ...)*
- Az 1. – 6. évfolyamokon nem szakrendszerű oktatás formájában, az értékeléseknél a pozitív diszkriminációt alkalmazva.
- Az iskola vagy a nevelési tanácsadó fejlesztő pedagógusa a szakvélemény alapján egyéni fejlesztési tervet készít, az alapján folyik a tanuló fejlesztése a szakvéleményben meghatározott területeken és óraszámban.
- Az osztály, csoport létszámának szervezésénél a törvény vonatkozó rendelkezései szerint járunk el.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

- szoros kapcsolat az óvodákkal, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a fejlesztő órák;
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;

- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

2.6.3 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

a.) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b.) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

c.) Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, akikhez, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- szükség szerint családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról,
- tájékoztatja az iskolavezetést az iskola ifjúságvédelmi helyzetéről.

d.) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- jól kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,

- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A gazdasági és társadalmi változások következtében tömegméretekben jelentkező és a családok életében felhalmozódó problémák hatnak a gyermekek nevelésére és gondozására.
A gyermekvédelmi problémák feltárásának célja, hogy a gyermekek problémáit az intézmény minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.
Alapvető feladat a családi nevelésből, a környezetből fakadó intenzív ártalmak, zavarok kiküszöbölése, enyhítése.

Fontos, hogy a pedagógia minden területén a prevenció gyakorlata érvényesüljön. Olyan pszichés körülményeket kell biztosítanunk, amelyekben a tanulók jól érzik magukat.

- A gyermek- és ifjúságvédelem feladata:
  - a veszélyeztetettség megelőzése,
  - a veszélyeztető okok, körülmények, következmények feltárása, megszüntetése,
  - a veszélyeztetett gyermekek és fiatalok speciális védelmének, nevelésének biztosítása.
  - intézményünkben a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök működnek.
- Intézményünk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
  - a felzárkóztató foglalkozások,
  - a tehetséggondozó foglalkozások,
  - az indulási hátrányok csökkentése érdekében tett intézkedések,
  - a differenciált oktatás,
  - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
  - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
  - az iskolai étkezési lehetőségek,
  - az egészségügyi szűrővizsgálatok,
  - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
  - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
  - a szülőkkel való együttműködés,
  - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

- A gyermek és ifjúságvédelem érdekében intézményünk együttműködik az illetékes:
  - Gyermekjóléti Szolgálattal
  - Családsegítő Szolgálattal
  - Nevelési Tanácsadóval
  - Polgármesteri Hivatallal
  - Rendőrséggel
  - Gyermekorvosokkal
  - Védőnői Szolgálattal
  - Továbbá a gyermekvédelemben résztvevő szervezetekkel.

2.6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

- Nagyon fontosnak tartjuk, hogy már az iskolai tanulmányok megkezdése előtt pontos információnk legyen azokról a leendő tanulókról, akiknek ilyen jellegű problémái vannak
- Az óvoda, a Nevelési Tanácsadóval együttműködve elkészíti a diagnózist, ennek keretében feltárja az okokat és meghatározza azokat a tevékenységeket, amelyek a problémák kiküszöbölését segíthetik.
- Amennyiben a probléma nem speciális, akkor az alábbi tevékenység-feltételeket tudjuk biztosítani:
  - Előzetes óvodai diagnosztizáló vizsgálatok közös elvégzése.
  - Az óvodából az iskolába való átmenet segítése érdekében az alapozó időszak tevékenységeinek beépítése a tanítási folyamatba.
  - Együttműködés a tanuló érdekében az óvodával, nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal.
  - Az alapozó időszak „megnyújtása" alkalmazkodva a tanulók egyéni képességeihez
  - Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés, felzárkóztató órák.
  - Napközi otthon.
  - Tanulószoba megszervezése.
  - Fejlesztő pedagógus foglalkozásai.
  - A nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak kihasználása.
  - Rendszeres családlátogatások.
  - Segítségnyújtás a szülőknek a nevelési, életvezetési problémáik megoldásához, a továbbtanulás segítése.

- A szabadidő hasznos eltöltésének segítésével:
  - könyvtárlátogatás
  - színház, mozi, hangverseny látogatása
  - játszóház
  - ünnepi vásár
  - sportolás

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- lehetőség szerinti korrepetálási óra évfolyamonként;
- felzárkóztató órák – napközi otthonos foglalkozás keretében;
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal;
- ingergazdag környezet kialakítása;
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése;
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése;
- ok-okozati összefüggések feltárása;
- negatív környezeti hatások kiszűrése;
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- családlátogatások;
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- az egyéni foglalkozások;
- a fejlesztő foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;

2.6.5.A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban nő a nehéz körülmények közt élő tanulók száma. A helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervét, a hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységformákat. A szakaszos konkrét tervezést évente ajánlatos elvégezni.

Célok és feladatok

Segíteni azon tanulók:

- beilleszkedését az iskolai környezetbe,
- ismeret elsajátítását,
- egyéni ütemű fejlődését,

akik

- szociális helyzetüket tekintve,
- a családi mikrokörnyezetükből adódóan,
- a családi házon kívüli környezet miatt,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek,
- munkanélküli szülők gyermekei;

segíteni azokat, akik

- átmenetileg hátrányos helyzetűek,
- új tanulók,
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A program ütemterve tartalmazza a felmérést, regisztrációt, a hátrány meghatározása alapján a tevékenységi formákat.

- Az intézményben sok szociális hátránnyal küzdő tanuló van. Mindenképpen ide kell sorolni a roma kisebbséghez tartozó tanulók nagy részét is.
- Tehetséges tanulóink esetében nem megengedhető, hogy az infrastruktúrából adódó vidéki lét (korlátozott lehetőségekkel), hátrányosan befolyásolja képességeik teljes körű kifejlődését.
- Minden tanév elején fel kell mérni az 1. osztályos tanulók aktuális tudás és képességszintjét. (DIFER mérés, eDia)
- A hátránykompenzálás és tehetséggondozás színterei:

- Tanítási órák, kompetencia alapú oktatás alkalmazása.
- Fejlesztő pedagógus egyéni foglalkozásai.
- Mentor tanár.
- Szabadon választható tanórák.
- Szakköri foglalkozások.
- Iskolán kívüli szervezetek foglalkozásai (pl.: kulturális csoportok, sportköri csoportok: judo, kézilabda, labdarúgás).
- Közművelődési intézmények (könyvtár, színház, múzeum stb.).
- Kiscsoportos felzárkóztató foglalkozások.
- Tanulmányi kirándulások.
- Tanulmányi, sport és kulturális versenyek.

- Tevékenységek:
  - Az egyéni haladási ütemnek megfelelő tanulás.
  - Az önálló munkavégzés és ismeretszerzés képességének a kialakítása.
  - Tanulmányi, kulturális és sportversenyekre való felkészítés.
  - A lemaradás mértékétől függő egyénre szabott felzárkóztatási program alapján végzett munka.
  - Viselkedési, magatartási problémákkal küzdő gyerekekkel a normák pontos megismertetése és folyamatos gyakoroltatása.
  - A tanulók által végzett tevékenység értékelése, pozitív megerősítés.
  - A számítástechnikai ismeretek bővítése céljából a tanulók rendelkezésére kell bocsátani az iskola meglévő berendezéseit, valamint a könyvtárat a Művelődési Házban.
  - Az anyanyelvi és beszédképességek állandó fejlesztése, szinten tartása minden évfolyamon.
  - Az iskola együttműködése a családokkal (a szülők életvezetési gondjainak segítése) kérésre.
  - Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
  - Önismereti foglalkozások tartása, technikák átadása, a tanuló problémamegoldó és konfliktuskezelő készségeinek fejlesztése.
  - Drog- *és bűnmegelőzési* programok.
  - Mentálhigiénés programok.
  - Pályaorientációs tevékenység.
  - Komplex tehetséggondozó programok (sport-turisztikai, honismereti-néprajzi stb.).
  - Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten.

- Fogadóórán, családlátogatáson.
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése.
- Motiválás arra, hogy a tanuló menzai ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
- Tankönyvtámogatás.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok.

▪ Kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, a nevelési tanácsadóval és a rendőrséggel.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a nívócsoportos oktatás;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon; a tanuló szoba,
- a diákétkeztetés;
- a fejlesztő foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások (szükség szerint);
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

2.6.6.A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezetten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van.

A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása.

A tehetséggondozás feladatai:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, versenyelőkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
- szakköri foglalkozások.
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a nívócsoportos oktatás;
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- az iskolai sportkör;
- a szakkörök;
- versenyek, vetélkedő, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése.

2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diákönkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehe-

tőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

2.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

2.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnök tájékoztatják:

- Az iskola intézményvezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
- Az osztályfőnök folyamatosan az osztályfőnöki órákon, egyéb alkalmakkor.
    - A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
    - A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzeten keresztül írásban) tájékoztatják.

2.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnök tájékoztatják: az osztályfőnökök folyamatosan a tanulókon keresztül, illetve az őszi és tavaszi osztály szülői értekezleteken.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermekek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

Feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és helyi közoktatáspolitika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- A szülők kéréseinek, véleményeinek, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő- és oktatómunka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

Szülői értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseit, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével, nevelőtestületével.

2.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a tankerületi igazgatósággal.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk a már részletezett szervezetekkel.

2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1. A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha „A továbbhaladás feltételei" című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tárgyból teljesítette.
2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8.évfolyamon minden tantárgyból, modulból legalább az „elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
3. Ha a tanuló 2-8.tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
4. Ha a tanuló 2-8. évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
5. Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytathatja a szülő kérésére.

6. Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
   - az intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
   - az intézmény vezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
   - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
   - magántanuló volt,
   - a tantárgyi óraszám 30%-nál több hiányzás esetén.
7. az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:
   - 1-4.évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret.
   - 5-6.évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret
   - 7-8.évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz.
8. Az osztályozóvizsga és javítóvizsga bizottság előtt tehető.
9. Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
10. Az első iskolába történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a 6. életévét május 31.napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét. Az iskolába jelentkezést megelőzően legalább egy évig óvodába járt.
11. Az első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
   - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
   - a szülő személyi igazolványát,
   - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt,
   - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét,
   - gyermekorvos felvételi javaslatát,
   - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
12. A 2-8.osztályba történő felvételnél be kell mutatni:
   - a tanuló anyakönyvi kivonatát,
   - a szülő személyi igazolványát,
   - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
   - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
13. A 2-8.évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tan-

tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgy(ak)ból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamba beiratkozni.

14. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyének, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az intézményvezető dönt.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra,* azaz:

- *osztályozóvizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe,* és ennek feltételeként az intézmény intézményvezetője *különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára

pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az intézményvezető lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

2.11 A felvételi eljárás különös szabályai

A *felvételi kérelmek elbírálása során* előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén van, illetve akinek különleges helyzete azt indokolja. *Különleges helyzetűnek* tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére is iskolánkba jár, vagy ha szülője az iskola alkalmazottja.

3. Az intézmény helyi tanterve

évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
tanév								
2013/2014.	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007
2014/2015.	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007
2015/2016.	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007
2016/2017.	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013

2007=2004. évi módosítás alapján elkészített 2007 szeptemberétől érvényes helyi tanterv
2013= a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT a Köznevelési törvény illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv

NAT 2020 bevezetésének ütemezése

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

Óraterv a 2013/2014-es tanévtől

Tantárgy/Évfolyam	1.		2.		3.		4.	
	nemz.	ált.	nemz.	ált.	nemz.	ált.	nemz.	ált.
Magyar nyelv és irodalom	7	8	7	8	7	8	7	7
Nemzetiségi német	5		5		5		5	
Német hon- és népismeret	1		1		1		1	
Angol								3
Matematika	4	5	4	5	4	5	4	5
Természetismeret	1	1	1	1	2	2	2	2
Etika/ Hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Ének-zene	1	2	1	2	2	2	2	2
Rajz	1	2	1	2	1	2	1	2
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Összes tanóra	27	25	27	25	28	25	28	27
délután	*25*	*29*	*25*	*29*	*24*	*26*	*23*	*25*
Rendelkezésre álló óra	27	25	27	25	28	25	30	27
Összes óra								
Engedélyezett	52		52		52		52	

*Megjegyzés: A 2020-21-es tanévtől a 3. és 4. évfolyamon a természetismeret tantárgy óraszáma heti 1 órára módosult általános és nemzetiségi tanrendűek esetében is.

Óraterv a 2013/2014-es tanévtől

Tantárgy/Évfolyam	5.		6.		7.		8.	
	nemz.	ált.	nemz.	ált.	nemz.	ált.	nemz.	ált.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Nemzetiségi német	5		5		5		5	
Német hon- és népismeret	1		1		1		1	
Angol nyelv		3		3		3		3
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1
Fizika					1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia					1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia					1,5	1,5	2	2
Természetismeret	2	2	2,5	2,5				
Földrajz					1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1	1	1	1	1
Gyakorlat és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
Honismeret	1	1						
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Rendelkezésre álló	30	28	30	28	34	31	34	31
Összes tanóra	29	27	29,5	26,5	34	31	34	31
Tanórán kívüli órakeret	22	24	21,5	24,5	22	25	22	25
Engedélyezett időkeret	51				56			

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
2020-21-es tanévtől
német nemzetiségi tanterv

Heti óraszám/évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4	4	3,5	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	3,5	3,5
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Élő idegennyelv						1	1	1
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	2	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon-és népismeret					1			
Dráma és színház						1		
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	**26**	**26**	**27**	**28**	**30**	**31**	**33**	**33**

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
2020-21-es tanévtől
általános tanterv

Heti óraszám/évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	4	4	4	4
Matematika	5	5	5	4	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	2	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon-és népismeret					1			
Dráma és színház						1		
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**27**	**30**	**30**

A nemzetiségi tanterv órakeretének felhasználása:

Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret a nemzetiségi órákkal	**27**	**27**	**27**	**28**	**31**	**31**	**33**	**33**
A német nemzetiségi órák ezen órákból jönnek össze	3 német	3 német	3 német	3 német	3 német	3 német	3 német	3 német
	2 szabadon tervez-hető	2 szabadon tervez-hető	2 szabadon tervez-hető	2 első idegen nyelv	3 első idegen nyelv	3 első idegen nyelv	3 első idegen nyelv	3 első idegen nyelv
	rajz-ének integrálás	rajz-ének integrálás	rajz-ének integrálás	ének integrálás				
Óratöbblet	1 magyar	1 magyar	1 magyar	1magyar, 1 digitális		1 angol 1színház	1 angol 0,5 magyar 0,5 matematika	1 angol 0,5 magyar 0,5 matematika
Óracsökkentés (integráció)	1 ének, 1rajz	1 ének, 1rajz	1 ének, 1rajz	1 ének	1 ének			
fel nem használt óra	1	1	0	0	1	0	0	0

Az általános tanterv órakeretének felhasználása:

Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**
Óratöbblet	1 matematika, 1 magyar	1 matematika, 1 magyar	1 matematika, 1 magyar	1 magyar, 1digitális	honisme-ret	1színház	1 matematika, 1 magyar	1 matematika, 1 magyar
Óracsökkentés								
fel nem használt óra	0	0	0	0	0	1	0	0

3.1 A választott kerettanterv megnevezése

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Matematika	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia–egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat
Honismeret	
Művészetek	

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése 2020-21-es tanévtől
Technika és tervezés (5.)	B-modul (szabad alkotásban C9 és D18 modul-elemek)

3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet a művelődési és köznevelési miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév második szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az iskola – pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a nehéz helyzetű tanulók – a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő és az osztályfőnök javaslata alapján – ingyenesen használhatják.

Az információs bázis a minőségelvű rendszer fontos eleme, amely segít a biztonságos tankönyvkiválasztásban. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőségelv érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás,
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óraterv készítésében,
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei,
- a tankönyv mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben,
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása,
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába.

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.
Tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, írásvetítő-transzparenseket, képmagnó felvételeket készíteni, tudják az említett eszközöket és anyagokat eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.
Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.
Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

1. Iskolánkban a nevelő – oktató munka során a pedagógusoknak csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb…)
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév áprilisában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
   - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
   - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
   - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
   - A taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján az iskolaszék évente meghatároz.
5. A munkaközösségek által kiválasztott tankönyveket az iskola tankönyvfelelőse rendeli meg és árusítja a tanévkezdés előtti héten a szülők, tanulók részére.

3.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Minden évfolyamon az életkori sajátosságoknak megfelelően:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3.3.1 Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Téma: Tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása, kialakítása

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

3.3.2. A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

Téma: Motiváció, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

3.3.3. Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Téma: Kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása

3.3.4. A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3.3.5. Pályaorientációs mérő- és támogatóeszköz

„Az alap- és középfokú iskolák pályaorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI-készségeket és -kompetenciákat támogató pályaorientációs szakmai módszertan átfogó megalapozása és fejlesztése" című program keretében a pályaválasztást segítő webes alkalmazást fejlesztett az Oktatási Hivatal.

A projekt átfogó célja az általános iskolák és gimnáziumok pályaorientációs eszköztárának bővítése, valamint a matematikai, természettudományos, műszaki és informatikai (MTMI) pályák népszerűsítésére is alkalmas pályaorientáció módszertani megújulásának elősegítése volt. A projektben létrehozott és ingyenesen elérhető Pályaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz, azaz a POM önismeretre alapozó, az MTMI-készségeket és -kompetenciákat is vizsgáló online tesztjeivel, feladataival a tanulók megtalálhatják az érdeklődésüknek, kompetenciáiknak leginkább megfelelő életpályákat. A POM önértékelésre épülő kérdéssorai segítenek feltérképezni a tanulók irányultságát, érdeklődését, kompetenciáit, míg az MTMI rész objektív feladatsorai pedig megmutatják, melyik terület áll hozzájuk igazán közel. Az online mérőeszköz mind a 7-8. évfolyamos, mind pedig a 10-12. évfolyamos tanulók részére elérhető.

A rendszer célja elsősorban a **tanulók** (mint a pályaorientációban közvetlenül érintettek), másodsorban az őket segítő **szülők, pedagógusok, pályaorientációs szakemberek** támogatása, illetve egy komplex pályaorientációs **eszköztár** biztosítása az eredményes pályaorientációhoz, mely magában foglalja az önismeretet, a tervezési és döntési folyamatot támogató **mérőeszközt, továbbá** a mérőeszközhöz kapcsolódó, de anélkül is használható szakmai **pályainformációs felületeket.**

A szoftver céljai:

- A felhasználó tanulókat aktivitásra ösztönözni: **érdeklődést ébreszteni** önmaguk és a pályák világának megismerése iránt.
- Gondolkodási és beszélgetési **témákat** ajánlani, számos kérdéssel és tájékozódási lehetőséggel megismertetni az érdeklődőket.
- A **mérőeszköz** használata által **visszajelzést** adni saját érdeklődésükről, kompetenciáikról, a pályaépítésben fontos személyes tulajdonságaikról.
- **Ajánlásokat** tenni a mérési visszajelzések és illeszkedő pályák alapján. (Az ajánlások nem kész válaszok és megoldások, hanem továbbgondolkodásra ösztönző javaslatok. A kérdőív kitöltése csak egy lépés a megfelelő pályatervezés irányába.)
- **Útmutatást** nyújtani, hogyan lehet közelebbről is megismerni egy-egy foglalkozási irányt.

- **Tevékenység-javaslatokat** megfogalmazni, amellyel a tanulók segíthetik saját felkészültségüket az életpálya-tervezésben

Forrás: https://www.oktatas.hu/kozneveles/palyaorientacio/mero_tamogatoeszkoz_POM

A Pályaorientációs mérőeszköz bevezetése iskolánkban:

- A mérőeszköz 7-8. osztályos tanulók pályaválasztását segíti, így minden 7-8. osztályos tanuló felmenő rendszerben kitölti a mérőeszköz tesztjeit a tanév elején.
- Osztályfőnöki órák keretén belül elemzik és értelmezik a teszteredményeket, hogy ezáltal is fejlődjön a tanulók önismerete, valamint segítsük őket a továbbtanulási döntés meghozatalában.

3. 3. 6. A Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban kerül bevezetésre felmenő rendszerben a 2020-21-es tanévben.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén

Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!***, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.

- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én" erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;

- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- *Emberléptékű következetes követelés.*
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.

- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „**Élménysuliban**" minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. **A testmozgásalapú alprogram (TA)**

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulás-támogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még **az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.**

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben.**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértezi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.
Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.
Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása

- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!,logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár" habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

4. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák" tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódásbiztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

5. „Te órád"

„Te órád" - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő,** jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését.Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

6. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

7. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.** Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mértfejlődésétveszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%**-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a ***DFHT tanítási-tanulási stratégiának*** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- **10-30%**-ban pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások és** a „Te órád" többnyire a délutáni idősávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT-módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a ***délelőtti*** és ***délutáni*** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

KAP 2020 bevezetésének ütemezése

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
2020/2021								
2021/2022								
2022/2023								
2023/2024								
2024/2025								

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1–3. évfolyam (optimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.25/8.45	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55–9.40	Magyar	Matematika	Matematika	Magyar	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Magyar	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55–11.40	Környezetismeret	Magyar	Viz. kult.	Matematika	Magyar
11.50–12.35	Technika	Testnevelés	Viz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35–13.40	Ebéd és játék				
13.40–14.25	Testnevelés	Ének-zene	Erkölcstan	Szabadon terv.	Testnevelés
14.35–15.20	AP-foglakozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30–16.15	„Te órád"	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	„Te órád"
16.15–17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1-3. évfolyam (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangolódás	Magyar	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Szabadon terv	Víz. kult.	Erkölcstan	Magyar
11.50-12.35	Technika	Testnevelés	Víz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35-13.40	Ebéd és játék				
13.40-14.25	Testnevelés	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Ének-zene	Testnevelés
14.35-15.20	AP foglakozás	AP-foglakozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30-16.15	Játék-szabadidő	Te órád	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő
16.15-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 4. osztály (optimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Magyar	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Testnevelés	Víz. kult.	Matematika	Szabadon terv.
11.50-12.35	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Víz. kult.	Idegen nyelv	Testnevelés
12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55-14.40	Ének-zene	Játék	Játék	Testnevelés	Játék
14.40-15.25	AP foglakozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	Te órád	AP-foglalkozás	Szabad időkeret	Játék	Te órád
16.20-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 4. osztály (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.45	Ráhangolódás	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Idegen nyelv
8.55–9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
10.55–11.40	Környezetism.	Testnevelés	Viz. kult.	Matematika	Szabadon terv.
11.50–12.35	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35–13.00	Ebéd				
13.00–13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55–14.40	Játék	Játék	Játék	Játék	Játék
14.40–15.25	AP-foglakozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25–16.20	„Te órád"	Szabad időkeret	„Te órád"	Szabad időkeret	„Te órád"
16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

A Komplex Alapprogram minta órarendje, 5. osztály (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.45	Ráhangolódás	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Idegen nyelv
8.55–9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Idegen nyelv	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	**Szabadon terv.**	Történelem
10.55–11.40	Term.ismeret.	Testnevelés	Történelem	Matematika	Tánc és dráma
11.50–12.35	Oszt.fő.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35–13.00	Ebéd				
13.00–13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Term.ismeret	Technika
13.55–14.40	**Tanulás**	**Szabadon terv.**	**Tanulás**	**Tanulás**	**Tanulás**
14.40–15.25	AP-foglakozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25–16.20	„Te órád"	**Tanulás**	„Te órád"	Szabad időkeret	„Te órád"
16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy "Te órád" biztosítható.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

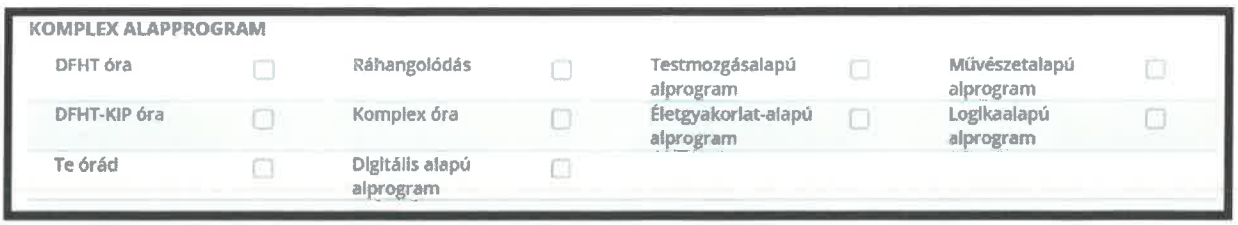

3.4 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:
2012. szeptemberétől 1. és 5. évfolyamon bevezetésre került felmenő rendszerben heti 5 óra testnevelés. A tornatermi kapacitásunk nem elég rövidtávon sem ahhoz, hogy minden osztály minden órán ott tornázhasson. Folyamatosan igénybe vesszük a sportudvar és a sportpálya adta lehetőségeket. A nem érintett évfolyamokon heti 3 óra testnevelés biztosított. A többi napokon is adottak a mozgási, sportolási lehetőségek: tanórákon (ének, népismeret, stb.), napközis foglalkozás, óraközi szünetek, iskolai sportkör foglalkozásai.

3.5 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban a német nemzetiségi nyelv és irodalom 1. évfolyamtól heti 5 órában és heti 1 óra német népismeret.4 évfolyamtól angol vagy német idegen nyelvből választhatnak heti 3 óra időkeretben.
A szülők gyermekük részére választhatnak az etika vagy hit- és erkölcstan között.

Szabadon választható az alapfokú művészetoktatásban való részvétel zeneművészet illetve képző-művészet tanszakokon.

A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, művészeti csoportok. Tanév elején felmérjük a szülők igényeit és összevetjük azokat a lehetőségeinkkel. A szakkörre való jelentkezéseket az intézményvezető hagyja jóvá. A jelentkezés jóváhagyásával a foglalkozás kötelező jellegűvé válik.

3.6 Projektoktatás

A korábban jól bevált, az iskola hagyományrendszerébe beépült tevékenységi formák alapján a pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül.

3.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
  - ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
  - tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
  - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
  - kedvezményes ebéd biztosítása,
  - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).

- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzen alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az intézményvezető által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi,* aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

3.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változnak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.
4. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak, modulok esetében a következők szerint történik:
   - az első és a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk,
   - az integrációs és képesség kibontakoztató pedagógiai felkészítő programban résztvevőket negyedévente szövegesen értékeljük,
   - a 2-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén (előzőek kivételével) osztályzattal minősítjük.
5. Az értékelés mindenkor segítő szándékú, a gyermek fejlődését segíti, nincs megalázó vagy büntető jellege.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- visszajelzés a szülőnek, a szaktanárnak a tanulók tudásáról, az esetleges hiányosságokról,
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Az értékelés alapelvei:

- pedagógiailag kifogásolhatatlan legyen,
- fejlesztő hatású,
- nevelje a tanulót arra, hogy megtanuljon különbséget tenni a felületes tájékozottság és a teljesítményképes tudás között,
- rendszeresen, tervszerűen végezzük,
- hitelesen tükrözze a tanuló teljesítményét, szükség esetén lehet méltányos,
- vegye figyelembe a tantárgy jellegét,
- az osztályozás nem fegyelmezési eszköz.

A folyamatos értékelés visszajelzést ad a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében, jelzést ad a szülőnek gyermeke adott tantárgybeli előmeneteléről. Az értékelés fajtái:
- megfigyelés
- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
-gyakorlati illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készség tantárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka értékelésére),
- szülőknek tájékoztató füzet útján küldött jelzés a feltűnően gyenge teljesítmény esetében.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést

A félévi és tanév végi tájékoztató füzetben illetve a bizonyítványban rögzített, osztályzatban kifejezett értékelés megmutatja, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy, modul adott tanévre előírt követelményeit. Ez az osztályzat a közoktatásról szóló törvényben meg-

fogalmazottak alapján osztályozó vizsga eredményeként is születhet. Iskolánkban különbözeti vizsga letételére is van lehetőség.

Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb - életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő - tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül és belül határidőre.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.
- Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
    - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
    - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése
    - röpdolgozat (bejelentés nélkül, az aznapi házi feladatból)
    - dolgozat (az előző órán bejelentett kisebb anyagrészből)

- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő)

- a tanuló produktumának (pl. rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A szóbeli ellenőrzés formái:

az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése, az órai aktivitás megfigyelése, a tanári kérdésekre adott válasz, kiselőadás, egyéni felelet -fogalmazás szóban, idegen nyelvi párbeszéd, szóismeret a szabályok reprodukálása, felolvasás.

Az írásbeli ellenőrzés formái:

Mód	Forma	Alkalmazása	Gyakoriság
Diagnosztikus mérés	Év eleji felmérés 2-8. o.	Általában a tanítási folyamat elején végezzük. A tanulók tudásának feltérképezése, a fejlesztési feladatok meghatározása.	Megtalálhatók a helyi tantervek és az ennek alapján készült tanmenetekben. A diagnosztikus és szummatív mérések a BGR rendszerben.
Informatív mérések	röpdolgozat, nagydolgozat, önálló feladatmegoldás, tollbamondás, másolás, fogalmazás, kottázás, ritmusírás, témazáró felmérés, teszt, nyomtatás számítógéppel, füzetvezetés, írásbeli felelet, gyűjtőmunka, olvasónapló, órai munka, pályázat, műszaki rajz, tudáspróba, minimumszint- mérő	A tanítási folyamat kisebb-nagyobb szakaszaira vonatkozik, valamint egy-egy tananyagegység lezárásakor írandó.	
Szummatív mérés	témazáró felmérések, írásbeli fogalmazás, év végi felmérések	A tanítási folyamat, egység végén alkalmazzuk.	

Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyektől (piros színnel).

Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérést végzünk. Magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10-20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Az írásbeli dolgozatokat egységesen értékeljük:

1-4. évfolyamon		5-8. évfolyamon	
teljesítmény	érdemjegy	teljesítmény	érdemjegy
100-91%	jeles (5)	100-91%	jeles (5)
90-81%	jó (4)	90-75%	jó (4)
80-66%	közepes (3)	74-51%	közepes (3)
65-51%	elégséges (2)	50-31%	elégséges (2)
50-0%	elégtelen (1)	30-0%	elégtelen (1)

Az ellenőrzés folyamatos munkára készteti a tanulókat, visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről. A tanulók reális önértékelésének, következésképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszközeként alkalmazzuk.

Elveink: bejelentés nélkül témazáró dolgozatot nem íratunk, egy napon lehetőleg két tantárgynál több témazáró dolgozatot nem tervezünk. A félévi és a tanév végi minősítést a szóbeli és írásbeli érdemjegyekből alakítjuk ki. A bizonyítottan részképesség hiányos (dyslexiás, dysgrafiás) tanulóinkat a szakvélemény alapján felmentjük az írásbeli számonkérés alól. Az írásbeli dolgozatokat két héten belül kijavítjuk.

A szöveges értékelés formáit 2018. szeptember 01-én rögzítettük a KRÉTA elektronikus naplóba.

Etika/ Hit- és erkölcstan tantárgyból az 1-8. évfolyamon szövegesen értékeljük tanulóink teljesítményét (megfelelt- nem felelt meg).

A megfelelt értékelésnél az érdemjegy eldöntése az osztályfőnök, illetve az osztályban tanító pedagógusok hatásköre.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a felső tagozaton a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- A felső tagozatba lépéskor, az év eleji ismétlést követően mérjük tanulóink teljesítményét magyar nyelv és irodalom, matematika és természetismeret tantárgyakból.

Ezekhez a mérésekhez a tantestület által előzetesen elfogadott mérési eszközöket használjuk.

- évfolyamos tanulóink teljesítményét nyomon követjük a középiskolák visszajelzései alapján.
- Országos kompetenciamérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.
- Idegen nyelvi mérés 6. és 8. évfolyamon az intézményben tanított nyelvekből.

Projektoktatás

A korábban jól bevált, az iskola hagyományrendszerébe beépült tevékenységi formák alapján a pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. Széleskörű tantárgyi koncentrációt felölelő témakörök kiválasztásával megvalósulhat a tanulók komplex látásmódjának fejlesztése. Cél a mindennapi életből származó témák feldolgozása, melyben produktumokat hoznak létre a tanulók. A munka során maguk végzik a tények összegyűjtését, a következtetések levonását, a feladat megtervezését. Az értékelés fontos eleme a produktum kiállítása és bemutatása.
Az ismeretszerzés szervezeti keretei Heterogén osztályközösségnek szervezve, csoportbontás lehetőségével élve, változatos, korszerű oktatásszervezési módszerek használatával – különös tekintettel a kooperatív technikák és a projektmódszer, tanórai differenciálás, tevékenységközpontú oktatás használatára.

Projektoktatás

Meghatározott témával, éves munkatervben jelölve. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Tantárgyi projektek:

Az adott tantárgy éves programjába illesztve, a projektmódszer használatával feldolgozott téma, témarészlet.

A projektoktatás értékelése:

Célja: visszatekintés a munkára/ folyamatokra, a teljesített és nem teljesített feladatokra. Tervezése a tevékenység megkezdése előtt:

- mit (csoportfolyamatokat, közreműködést, és elért eredményeket)
- kik (diákok, tanárok, együttműködő partnerek)
- mikor (köztes, végső)
- hogyan (megfigyelés, non-verbális reagálás, beszélgetés, írásbeli produktumok, önértékelés)

Projektben nyújtott teljesítmény értékelésének formái:

Csoport vagy egyéni értékelés szöveges értékelés vagy jegy formájában.

Azokat az eszközöket részesítsük előnyben, amelyek alkalmasak a sokszínű teljesítmények értékelésére. Elsődlegesen a közösség feladata az értékelés.

Az értékelés jellemzői:

- Az értékelés szempontjait a projektmunka megkezdése előtt ismerjék meg a tanulók! (elvárható és önmaga fejlődéséhez viszonyított)
- A rendszeresség és szükség szerinti folyamatos korrekció elengedhetetlen.
- Lehetséges, rugalmas értékelési szempontok: munkavégzés-véleményalkotás önállósága, együttműködés foka, saját ötletek, önbizalom, dominancia, vitakészség, megalapozott ítéletalkotás, kitartás, bírálat feldolgozása, tanulói értékelés.

Cél: minden tanuló maga lássa, hogy megkonstruált tudása mennyire használható, adaptív.

1. Önértékelés
2. Társ/csoportértékelés
3. Projektfolyamat értékelése

Tanulói értékelés – önértékelés

- Kérdőív –pl.• Milyen részfeladatokat vállaltál? • Mely lépéseknél érezted magad bizonytalanul és miért? • Mely lépések voltak a tervezettnél időigényesebbek? • Mennyire vagy elégedett a saját teljesítményeddel? • Kompetencialista - állítások sorozata • Kitartóan dolgoztam. • A közös munka során mindvégig a feladatra koncentráltam. • Szükség esetén tudtam segítséget kérni. • Ta-

pintatosan fogalmaztam meg a kritikát. • Az állításokat 2-5 fokú skálán értékelik. Tanulói értékelés – önértékelés

• Tanulói értékelés – társ/ csoportértékelés. Az önértékelés szempontjai itt is alkalmazhatók. Az ön- és társértékelés ugyanazzal az értékelő eszközzel is történhet (pl. egy táblázat több különböző oszlopában). A projektmunkát/produktumot - előre elfogadott és meghatározott szempontok/ indikátorok mentén - más csoportok/külső szemlélők is értékelhetik.

• Tanulói értékelés – projektfolyamat értékelése. A munka végén a tanulóknak vissza kell csatolniuk projekttervükhöz: le kell írniuk a munkafolyamat fázisait, és célzott kérdések mentén összegző beszámolót kell megfogalmazniuk. • Hasonlítsátok össze az eredményeiteket a kitűzött célokkal! • Szükség volt-e további lépések beiktatására? • Módosult-e az időtervetek? • Melyek voltak a legfőbb várt és váratlan nehézségek?

• Tanári értékelés 1. Projektfolyamat értékelése 2. Projekttermék értékelése 3. Prezentáció/előadás értékelése.

Iskolapszichológia

Az iskolapszichológus a gyakorlatban a pedagógiai-, a nevelés-, és a szociálpszichológia tudásanyagát alkalmazza. A viselkedés megismerésének és megértésének érdekében az iskolák, óvodák igénylik és lehetővé is teszik, hogy a pszichológia iskolapszichológusi szolgáltatás formájában is megjelenjen a hétköznapokban az adott intézmény tevékenységi palettáján. Az iskolapszichológia és a neveléstudomány érdeklődésének a középpontjában mindazon pszichikus funkciók, jelenségek tanulmányozása áll, amelyek az egyén és környezete között létrejövő interakció sokténye zős folyamatát jellemzik. Alapját a pedagógia és a pszichológia tudományának elmélete, gyakorlata, illetve az említett két tudományág közös felületei adják. A szülő, pedagógus vagy saját kérésre kerül a gyermek iskolapszichológushoz. Minden esetben szükséges írásos szülői engedély a gyermekkel való foglalkozáshoz. A szülő joga, és lehetősége, hogy bármely – a gyermekét érintő – beavatkozás előtt tisztában legyen annak okával, fontosságával, következményeivel. Ezen túl a szülő engedélye az együttműködés alapja is. Ha folyamatosan tájékoztatjuk, együttműködését kérjük, akkor probléma esetén várhatóan nagyobb bizalommal fogadja el a szakemberek segítségét.

3.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, egésznapos osztály, tanulószoba) ideje nem lehet több 1–1,5 óránál.
- A házi feladat célja újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat. Készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat. Önálló kutatómunkát végezni valamely témában.
- Elveink: a házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe vesszük, hogy minden órán tűznek ki kötelezően megoldandó feladatokat. Kötelező jelleggel csak olyan feladatot adunk, melynek megoldására valamennyi tanuló képes. A házi feladatot mindig részben vagy teljesen ellenőrizzük. Az el nem készített házi feladat értékelésekor különbséget teszünk a mulasztás okai szerint. Hanyagságból elmulasztott írásbeli feladatot nem „értékeljük" elégtelennel. Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladatot adunk, amennyit egyik óráról a másikra szokásos.

3.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a német nemzetiségi nyelvet, az informatikát, a technikát (fiú-lány) Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

3.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a *NETFIT* rendszer alkalmazásával. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt Hungarofit (fizikai fittség mérése) alapmérései az alábbiak:

- testtömegindex
- testzsír százalék
- aerob vagy alap-állóképesség mérése: 20 m-es ingafutással.
- a csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- a hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.
- dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- kézi szorítóerő,
- izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- hajlékonysági teszt.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetők legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének a reál munkaközösség vezetőjének (vagy megbízottja) feladatkörébe tartozik.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.

3.12 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

3.12.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárscsoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

3.12.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára

- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- „„
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természet közeliség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

Iskolánk környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természet, az ember által épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel,
    - lakóhelyünk természeti értékeivel,
    - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

Helyzetkép:

1. Belső: iskolánknak a környezeti nevelés terén előélete a projekt módszerrel feldolgozott Föld napja programok, papír- és vasgyűjtés, Kihívás napja. Ezek hatékonyságai alapján dolgoztuk ki környezeti nevelési programunkat. Az iskolaépületek jó állapotúak: világításuk, fűtésük, szigetelésük energiatakarékos. Kivételt képeznek a központi épület nyílászárói, folyosóinak burkolata. A termek nagysága megfelelő, kevés kivétellel sötétíthetőek. Rendelkezünk megfelelő méretű tornateremmel, tornaszobával. Mosdóink mennyisége, állaga, higiénés viszonyai megfelelőek. Az iskola épületei biztonságosak, tantermeink, folyosóink virágokkal, tanulóink munkáival díszítettek. Technikai felszereltségük megfelelő, programunk megvalósításának érdekében fokozatosan igyekszünk a színvonalunkon javítani, a kor követelményeinek megfelelni. Az étkeztetés nem az intézményben folyik. Iskolánk udvarai zártak, parkos jellegűek, részben aszfaltozott pályával rendelkeznek, kevés mennyiségű pad szolgálja a tanulók kényelmét. Környezetba-

rát tisztítószereket használunk a napi és nagytakarítások során. Az „iskolai" és a növényi eredetű hulladékot szelektíven gyűjtjük és szállíttatjuk.

2. Külső (település, helyi értékek): iskolánk integráns részét képezi a város lakókörnyezetének. Villány különleges természeti és társadalmi – kulturális értékekkel rendelkezik. Több természetvédelmi terület, tanösvény is található a város közvetlen határában. Értékeink megismerését beépítettük a helyi tantervünkbe. Az iskola környékén és a település területén kevés a kihelyezett szeméttárolók száma. Sajnálatos módon több helyen illegális szemétlerakók találhatók, bár a szemétszállítás megoldott a városban. Településünk egy részén kerékpárút található. Erőforrásaink nagymértékben befolyásolják a programunk sikerének teljesülését. Pedagógusaink segítenek a tantárgyakban a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyakba beépítik ezeket, odafigyelnek a példamutató magatartásra, részt vesznek a programok szervezésében. Diákjaink aktív részvétele nélkülözhetetlen a környezeti nevelés programokon. Az irodai alkalmazottak, a technikai dolgozók is betartják a hulladékkezelés, az energia és vízgazdálkodás számunkra is előírt szabályait. Az irodában újra feldolgozott papírt használunk (boríték, stb.). szülők, vállalkozók segítségére is gyakran számíthatunk célunk eléréséhez.

Alapelveink, céljaink:

A környezetben minden mindennel összefügg, környezeti nevelésünk ezért rendszer szemléletű, holisztikus látásmódú (lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását). A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, amelynek az iskola nem kizárólagos területe. A környezeti problémák nem helyi jellegűek, tágabb környezetre hatnak. Érzelmileg fontos a helyi problémákra, a helyi természeti – társadalmi jellemzőkre támaszkodás, miközben megláttatjuk ezek globális összefüggéseit.

Feladatunk:

- gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvőképességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.

- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élményhelyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket arra, ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- Kis létszámú osztályok fenntartása, ahol a pedagógusok jobban oda tudnak figyelni a gyerekek előrehaladására, problémáira. A kis létszám lehetővé teszi, hogy felfedezzük a gyerekek bizonyos irányú tehetségét és módunkban áll érdeklődési körüknek megfelelően terelgetni őket azon az úton, melyen tehetségüket kibontakoztathatják. A kis közösségi létszám lehetővé teszi a könnyebb együttműködést, a szereteten alapuló nevelés szolgálatát.

  A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika-életvitel, történelem, etika, művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértessük több tudomány eredményének felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.
- A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok megvalósítása: erdei iskola, jeles napok megünneplése, természetismeret az egészségtan tantárgy keretében.
- Konkrét természetvédelmi és környezetvédelmi oktatás a felsőbb évfolyamokon a természetismeret tantárgy keretében.
- Ökológiai szemlélet kialakítása a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek és az önkormányzat munkájába.

Feladataink megvalósításához felhasználjuk a tanórai kereteket és a nem hagyományos tanórai foglalkozásokat. Minden tantárgyba beépítjük környezeti nevelésünk célkitűzéseit. Ezen kívül felhasználjuk az erdei iskola, nyári tábor, jeles napokról való megemlékezés, gyűjtőmunka, a kirándulások,

a pályázatokon való részvétel, a kézműves foglalkozások (csak természetes anyagból) külső előadó, által (pl. BIOCOM) tartott óra adta lehetőségeket.

Rövid távú céljaink:

A sötétítés megoldása minden tanteremben. Projektor vásárlása a szemléltetés többszínűsége érdekében. Füvesítés az alsó tagozat udvarán, padok kihelyezése.

Digitális fényképezőgép használata a környezet jelenlegi állapotának megörökítéséhez, a jövőbeli negatív és pozitív változásokkal való összehasonlításához.

Hosszú távú céljaink:

Támogatjuk az önkormányzat szabadidőközpont megvalósításának terveit. Fajátékok kihelyezése.

3.12.3.. ÖKOISKOLAI PROGRAM

Pedagógiai alapelveink

Az Ökoiskolai nevelési-oktatási programunkban az iskolai folyamatokkal összhangban feltárjuk a meglévő jó gyakorlatokat, lehetőséget teremtünk azok átadására, támogatjuk az új gyakorlatok létrejöttét, miközben az iskolai élet valamennyi szereplőjét bevonjuk az ökoiskolai munkába, a tanulók komplex kompetenciafejlesztését célzó tevékenységekkel. Biztosítjuk a legmodernebb pedagógiai elvárásoknak megfelelő tartalmi, módszertani háttér megteremtését, illetve a megvalósulást segítő változatos, használható, beépíthető tevékenységformákat.

- A konstruktivista szemléletmód, a konstruktivista didaktika (pl. felfedeztető tanulás) és a differenciálás pedagógiájának hangsúlyozása.
- Az iskolavezetés, a teljes pedagógus közösség és az iskola környezetében levő kulcsszereplők (pl. szülők), tanulók bevonása a megvalósítás folyamatába.
- Belső motiváció (pedagógusok, intézményvezető, gyerekek, szülők, az iskola egyéb szereplői) elősegítése, támogatása.
- Iskolaközösségek, pedagógusok aktív szerepvállalásának, együttműködésének ösztönzése.
- Hálózati tanulás feltételeinek megteremtése, segítése: más tanulószervezetekkel való együttműködés.
- A módszerek a kommunikációra és az együttműködésre épülnek.
- A csoportos problémamegoldás hangsúlyos a tanulás folyamatában.
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele. Kisiskolások: mese, játék, mozgás, varázslat. Kiskamaszok: gyűjtés, vizsgálódás, versenyszellem. Kamaszok, ifjak: önállóság, valós problémák feltárása, igazságkeresés.

- Egyéni tanulási módok, utak, stílusok figyelembe vétele, az egyedi tanuláshoz szükséges sokszínű módszerkínálat.

AZ ÖKOISKOLÁNK ALAPELVEI:

Pedagógiai munkánk:

a)„Egész iskolás" megközelítés

Az ökoiskolánkban nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén (pl. iskola működtetése, gyerekek étkeztetése, táborok szervezése).

b) Komplex tanulási formák

Az ökoiskolánk a komplex, valós élethez közel álló szituációkat részesíti előnybe az előre megtervezett, irányított, tanulási formákkal szemben.

c) Tantárgyköziség

Az ökoiskolánk pedagógiai gyakorlatában az egyes fenntarthatósági témakörök feldolgozásakor a tantárgyak felől a tantárgyközi feldolgozás felé fordulnak.

d) Aktív tudásszerzés

A passzív szabály- és tudáselsajátítás helyett az aktív, cselekvés közben történő tudásszerzésre helyezzük a hangsúlyt.

e) Módszertani sokszínűség

Az ökoiskolánkban folyó munkát a módszertani sokszínűség jellemzi. A különböző tanulásszervezési eljárások figyelembe vesszük az eltérő tanulási szükségleteket, stílusokat, az együttműködést támogató technikákat. Az aktív, problémaközpontú, felfedező tanulás, az „out-door learning" hangsúlyos szerepet kap. A fenntarthatóságra nevelés során a projektmódszert is alkalmazzák.

f) Témakörök sokszínűsége

A tanítás napi gyakorlatában megjelennek a hétköznapi tevékenységek, a mindennapi jelenségek megfigyelése és elemzése is.

Az iskolánkban fenntarthatósággal kapcsolatos témanapokat, témaheteket is szervezünk.

g) Pedagógus személyisége

Az iskolánkban dolgozó pedagógusok megfelelő kompetenciákkal rendelkeznek a környezeti nevelés terén.

h) Helyi környezet

Az intézményünk épít a lakóhely természeti, épített környezeti és közösségi értékekeire (pl. hagyományőrzés, kultúra).

Az iskolánk iránymutató tevékenységet folytat a fenntarthatóság terén a helyi közösség számára.

i) Emberi kapcsolatok

Az iskolánk pedagógiai gyakorlatában alkalmazkodik a különböző társadalmi csoportokból érkező tanulók kulturális értékrendszeréhez, épít a hozott értékeikre.

Az intézményünk működése:

a) Nyitott iskola

Az iskolánk külső kapcsolatai a kölcsönösség elve alapján alakulnak, az iskola nem csak befogadója, hanem aktív alakítója, kezdeményezője is az ilyen jellegű kapcsolatoknak.

b) Energiatakarékosság

Az iskolánk épülete, infrastruktúrájának kialakítása és az iskolai működése energiatakarékos módon történik.

c) Hulladék-megelőzés-gyűjtés

Az iskolánk a hulladékkezelés során a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, ezzel csökkentve a keletkező hulladék mennyiségét. A minimálisan keletkező hulladékot (pl. elem, papír, műanyag, kupak, stb.) szelektíven gyűjtjük.

d) Inspiratív tanulótér

Az iskolánk külső-belső környezetét esztétikusan, az igényeknek, s a funkcióknak megfelelően, az iskolapolgárok (az iskolában dolgozók és tanulók) közösen alakítjuk ki.

Emberi kapcsolatok, kommunikáció:

Kommunikáció

A kizárólag felülről lefelé irányuló (tanártól diákig áramló) kommunikáció helyett a pedagógusok figyelembe veszik a gyerekek iskolával, tanítással kapcsolatos ötleteit, véleményeit.

Emberi kapcsolatok ápolása

Az ökoiskolánkban az iskolapolgárok különös hangsúlyt fektetnek az emberi kapcsolatok minőségének megőrzésére, javítására, a harmonikus belső egyensúly megteremtésére, a kapcsolati hálók működtetésére.

Csapatmunka

Az egész iskolát átfogó ökoiskolai program csak csapatmunkában valósulhat meg. Az iskola életében emiatt gyakran alkalmazzák az együttműködést ösztönző technikákat.

Helyi közösség

A helyi környezeti értékek és problémák témakörei részét képezik az iskolánk pedagógiai munkájának.

Az iskolánk együttműködik a helyi civil szervezetekkel.

A természetet - a természeti anyagokat – nemcsak bevisszük a laboratóriumba, hanem fordítva: a labort (eszközöket, vegyszereket) is kivisszük a szabad természetbe, és ott is elvégezzük a vizsgálatokat.

Sikerkritériumok

1. A diákjaink környezettudatosan viselkednek az iskolában és az iskolán kívül is.
2. A diákjaink képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák komplex értelmezésére.
3. A diákjaink rendelk tett, a társas-társadalmi környezettel kapcsolatos környezettudatos állampolgári eznek a természeti, az épí magatartáshoz szükséges értékekkel, magatartásmintákkal, életviteli szokásokkal és ismeretekkel.
4. A diákjaink emberi kapcsolataira jellemző a tolerancia, az empátia és a másság elfogadása.
5. A diákjaink osztálytermen és tanórán kívül is foglalkoznak a fenntarthatósággal.
6. A diákjaink értéknek tekintik a biológiai, a társadalmi és a kulturális sokféleséget.
7. A diákjaink nem csak a környezeti problémákkal vannak tisztában, hanem ismerik a lehetséges megoldási módokat is.
8. A diákjaink ismerik közvetlen környezetük környezeti problémáit és értékeit.
9. A diákjaink képesek az élő természet tanulmányozására, annak károsítása nélkül.
10. A diákjaink képesek együttműködési és konfliktuskezelési technikák alkalmazására.
11. A diákjaink képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos közös tevékenységeket együttműködve megvalósítani.
12. A diákjaink részt vesznek projektekben.
13. A diákjaink aktívan részt vesznek az iskolában a fenntarthatósággal kapcsolatos témanapokon, témaheteken.

Tantárgyközi kompetenciák fejlesztése:

Az Ökoiskolai nevelési-oktatási program moduljai lehetőséget teremtenek a kulcskompetenciák fejlesztésére, valamint kiegészítik azokat a fenntarthatósághoz szükséges „zöld" kompetenciákkal. A környezeti nevelés, fenntarthatóság pedagógiája kereszttantervi területeket érint egy-egy témakör feldolgozása során, vagyis „tantárgyfüggetlen" kompetenciákat fejleszt, amelyek aktív, jórészt tapasztalati tanulás során jönnek létre.

Kereszttantervi kompetenciák:

- Intellektuális kompetenciák (információhasználat, problémamegoldás, kritikai gondolkodás, kreativitás)
- Módszertani kompetenciák (hatékony munkamódszerek alkalmazása, info-kommunikációs technológiák)
- Személyi és szociális kompetenciák (identitás, együttműködés másokkal)
- Kommunikáció

A kereszttantervi kompetenciák tantárgyköziek, ezáltal számos iskolai terület együttes fejlesztéséhez tartozhatnak. Az Ökoiskolai nevelési-oktatási program éppen emiatt minden műveltségterületre kínál fenntarthatóságra nevelést célzó modult. Törekvésünk szerint a természet- és társadalomtudomány területén előforduló modulok egyensúlyban vannak.

„Zöld" kompetenciák fejlesztése:

Az iskolás korosztály tantermen kívüli tapasztalati tanulásához, a természettudományok fontosságának megtapasztalásához, a környezet megismeréséhez, megszerettetéséhez időt, alkalmat kell teremteni. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy a felnövekvő gyerekek valóban tevékenyen cselekedjenek majd a fenntarthatóság érdekében, bármely területen is fognak dolgozni felnőtt korukban. Az Európai Referencia Keretrendszerben meghatározott nyolc kulcskompetenciáról tudjuk, hogy elengedhetetlenek egy környezettudatos állampolgár számára:

1. Anyanyelvi kommunikáció (pl.: szóbeli vagy írásbeli vélemény megfogalmazása)
2. Idegen nyelvi kommunikáció (pl.: globális problémákkal való ismerkedés)
3. Matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák (pl.: megújuló energiák megismerése, iskolaépület működési költségei, megtakarítás kiszámolása)
4. Digitális kompetencia (pl.: tudatos információkezelés, adatgyűjtés)
5. A tanulás tanulása (pl.: informális tanulás képessége, ismeretszerzés)
6. Kulturális kompetenciák (pl.: természetben megélt érzelmek művészi kifejezése)

7. Állampolgári kompetenciák (pl.: döntések előkészítése, beleszólás gyakorlása)
8. Vállalkozói kompetenciák (pl:. takarékos gazdálkodás)

A felnövekvő nemzedéknek, a fenntarthatóság érdekében, a fent felsorolt kulcskompetenciákon túl – egyes esetekben azok hangsúlyos részeként - „zöld" kompetenciákra is szüksége lesz, hogy a mindennapi életben, s a munkaerőpiacon is boldoguljon. „A környezeti kompetencia csak akkor alakul ki, ha a nyolc kompetenciaterület fejlesztése során figyelembe veszik a környezeti kompetencia fejlesztése szempontjából fontos szempontokat is.

- Alkalmazkodóképesség
- Demokratikus konfliktuskezelés
- Döntéshozatali képesség
- Együttműködési készség
- Életcélok és személyes tervek megfogalmazásának és megvalósításának képessége
- Felelős, aktív cselekvés
- Képesség a jogok, érdekek, határok és szükségletek érvényesítésére
- Kreativitás
- Kritikai gondolkodás és véleményformálás
- Különböző tanulási módok közötti választás és alkalmazás képessége
- Mások nézőpontjának megértése
- Nyitott gondolkodás
- Önálló tanulás/munkavégzés megszervezésére való képesség
- Problémamegoldó képesség
- Rugalmasság
- Saját tévedés/hiba fölismerésének képessége
- Rendszerszemléletű gondolkodás
- A fenntarthatósággal kapcsolatos tudáselemek
- A globális, regionális, nemzeti és helyi környezeti problémák ismerete
- A környezeti problémák gazdasági, ökológiai és társadalmi következményeinek ismerete
- A fenntartható fejlődés etikai dimenziójának tudatosítása
- A nemzedékek közötti és nemzedéken belüli szolidaritás és felelősség

Alkalmazandó modulok:

Modul címe	Alsó	Felső	Téma
Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan!		13-14	fenntarthatóság, globalitás, klímaváltozás
Apró lépések az egészség útján		10-14	egészség, mozgás, táplálkozás
Madárfalu	8-10	x	odúlakó madarak, odúkészítés
A papír útja – Merítsük ki a hulladékot a szemétből!	6-10	x	újrahasznosítás, takarékosság
Téltemetés medve módra	8-9		népi hagyományok, méhészet
A láthatatlan iskola	6-10	x	látás, gyengénlátók, felelősségvállalás
Tanuljuk a múltat a jövőért!	6-10	10-14	hagyományok, környezettudatosság
Tanösvény felújítás		13-14	természetvédelem, közösségi munka
Az év..., avagy miből lesz a cserebogár	6-10	10-14	biodiverzitás, állatok, növények
Ökokarácsony	6-10	10-11	újrahasznosítás, fogyasztói társadalom
Állati jó nap	6-10	10-14	felelős állattartás, házi kedvencek
A valódi mérsékelt öv élővilága	x	12-13	természeti környezet, természetjárás
Taposs kisebbet! Ökológiai lábnyom csökkentésének	9-10	10-11	ökolábnyom, vásárlás, vízszennyezés

praktikái			
Ludas Matyi gyógynövényei	9-10	10-12	gyógynövények, egészség, természetes gyógymód
Szeresd a biciklidet!		13-14	kerékpár, túra, egészség
DUNAP	6-10	10-14	víz, folyó, kreativitás, élővilág
Környezetvédelmi vetélkedő		13-14	környezetvédelem, állatok, növények, település
Kalandra fel, bakancsot fel!		10-14	túra, természetesség, növények, állatok
Kik laknak a kertünkben?	8-10	10-14	madarak, madáretetés
Háztűznézőben		10-14	anyag- és energiafogyasztás, hatékonyság
Ősanyáink ereje Gyógy- és fűszernövények a kiskertünkben	9-10	10-13	gyógy- és fűszernövények, egészség
Vegyszermentes veteményes	8-10	10-12	egészséges táplálkozás, növénytermesztés
Zöld mese	9-10	10-11	biogazdálkodás, növények egymásra hatása
Öko filmklub - nyitott szemmel a városban		13-14	épített környezet, kreativitás
Hagyományos építészeti technikák - ismerkedés a népi építészettel			fenntarthatóság, hagyomány
Fűzfakunyhó az iskolakertben		12-14	tervezés, modellezés, kreativitás
Bábel tornya		13-14	épített környezet, fenntarthatóság, környezet alakítás

Makett-városrész		13-14	modellezés, épített környezet
Híd, ami összeköt – Papírhídépítés			modellezés, épített környezet
RE-bútorok - bútorok újrahasznosított anyagokból		13-14	újrahasznosítás, kreativitás
Vásárolj ÖKO-san!	7-10	10-11	tudatos vásárlás, csomagolóanyagok, helyi termék
Ajándékozz ÖKO-san!	6-10	10-11	csomagolóanyag, újrahasznosítás
Ébredő természet	9-10	10-11	természet, megfigyelés, környezet
"Megismerni a kanászt..."		10-12	hagyományok, természet, pásztorélet
Hagyományőrzés - a kenyér születése	8-10		kenyér, hagyomány, egészség
Irány a mező!	8-10		növények, állatok, életközösség, hagyományok
Játsszunk demokráciát!	9-10	10-14	ember és társadalom, vitakultúra, demokratikus döntéshozatal, épített környezet, környezet- és tájvédelem
Megszólal a hulladék	6-10		hulladékgazdálkodás és megelőzés, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás
„Almárium"	x	10-14	szemléletformálás, környezeti nevelés, komplex megközelítésre való képessé tétel, értékőrzés, felelős állampolgárság, egészséges életmód, hagyományőrzés
„Fűben, fában művészet"	x	10-14	növények felfedezése és felhasználása

Cseppben a tenger	9-10		vízhez való pozitív kötődés, fenntarthatóság, takarékosság
Zöld erdőben jártam, gyere, nézd meg, mit láttam!		10-14	élőhelyek, élőlények megismerése
Ne kerteljünk, tanuljunk lépésről lépésre! (Tanösvény projekt)		11-14	iskolakertek, tanösvények szerepe
Öröm a játék, bánat a tér	6-10	10	épített környezet, problémamegoldás, közös munka
Égig nőnek-e a fák?	8-10	11-12	természet és ember, a fa esztétikai értékei, organikus építészet
Energiakaland		13-14	megújuló energiák
Erdei barátaink (Vetélkedő IKT eszközökkel)		11-14	vadon élő állatok
Hulladékból kreatívan	8-10	10-12	újrahasznosítás, kreativitás
Mesél az erdő		10-12	lakóhely, történelmi ismeretszerzés, régészkedés, hulladékhasznosítás
Vadak útján - vadgazdálkodás		13-14	ember és természet, vadgazdálkodás
Száll a madár ágról ágra	9-10		fák, madarak
Boszorkánykonyha	9-10	9-12	gyógynövények
Hulladék-kommandó	x	13-14	szelektív hulladékgyűjtés, megelőzés
Szeretem a fát	x	10-11	fa és ember
A mohától a GPS-ig		10-12	természetismeret, tájékozódás a természetben, technikai eszközök
„Luca-föld"		9-12	növénytermesztés, táj- és talajvé-

			delem, hagyományőrzés
Egy csepp vízből		9-12	vízvizsgálat, víztakarékosság, vízvédelem
Az éltető levegő		9-14	levegő (szennyezés és védelem)
Európai állatok	6-10		Európa vadállatai
Mondd, szereted az állatokat? (Házi kedvencek)	9-10		felelős állattartás
Bringára fel! Környezetbarát közlekedés - Kerékpárral a város körül	9-10		környezetbarát közlekedési eszközök
„Menj, lásd, tapasztald! Emlékezni fogsz!"	x	10-15	nemzeti parkok, környezetvédelem, biodiverzitás
A ZölDÖK megalakítása és működtetése		11-14	ZöldDÖK
Egészségbíróság		13-14	egészséges életmód
Az én házam, az én váram – „LakOSZTÁLY"	x	10-15	tanulókörnyezet, tudatos környezetalakítás, kreativitás
Ez egészséges-E?		13-15	egészséges életmód, tudatos vásárlás
MeNŐKOr, avagy ami utánunk marad		10-14	ökológiai lábnyom
Autó^2-O_2		10-14	levegőszennyezés
Állatkerti barátaink - ismerkedés a Fővárosi Állat- és Növénykerttel	6-9	10-14	állatkert, természetismeret
A Semmi közepén		10-14	épített lakókörnyezet, fenntartható környezetalakítás

Csőrök, levelek- Madárijesztő-show	6-9	10-14	Madarak és Fák Napja, biodiverzitás, fenntarthatóság
Pille Pali kalandjai határon innen és túl	9-10	11-12	megújuló energiák
Hej, halászok, halászok	6-10		halászat, értékőrzés, egészséges életmód
Piacon vagy szupermarketben?	6-10		tudatos vásárlás, fogyasztói kultúra fejlesztése
Egy ház – Egyház A Villány és környéki templomok kívül-belül		10-14	épített környezet, nemzeti és kulturális örökség, vallási sokszínűség
Kalapács alatt a dió – Dió tanórán és tanórán kívül		10-14	ember és természet, a dió és a hozzá kapcsolódó ismeretek, dió mint növény és szimbólum
Utcanevek Villányban régen és ma		10-14	tájékozódás, lakóhelyismeret, tájékozódás, hagyományőrzés
„Oh természet, oh dicső természet!" – Anyanyelvünk szépségei a természet tükrében		10-14	anyanyelv és természet
Ritmus az életünkben		10-14	zene, kreativitás, megfigyelés

A feldolgozás időkerete:

A programunk többféle időtartammal rendelkező modulokat tartalmaz. A modulok időtartama 45 perc, de akár heteken is átívelhet, ha pl. témanapot, témahetet, projektet szervezünk egy-egy témakör megismerésére.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások:

A környezeti nevelés célja az ember és környezete viszonyának, kapcsolatának alakítása. Tehát vizsgálódásának, tevékenységeinek homlokterébe szükségszerűen a valóságos, megtapasztalható környezet, annak megélhető állapota, változásai állnak. A környezeti értékek megismerése, a prob-

lémák megértése, a tanuló és környezete viszonyának, cselekvési, döntési lehetőségeinek tisztázása, valamint a szembesülés tettei következményével *olyan tanulási helyzetek megteremtését is kívánja, amelyek a hagyományos, tantermi órák során nem biztosíthatók.*

TEREPGYAKORLAT

A terepgyakorlat során terepen, tantermen kívül, a környezet valóságában megszerezhető tudás, illetve elvégezhető tantervi követelmények teljesítéséhez biztosítunk feltételeket, lehetőségeket. A terepgyakorlat az ismeretszerzésre összpontosít adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek elvégzésével. Ilyen például egy tájolási, tájékozódási gyakorlat, növényhatározás, vízmintavételezést, talajvizsgálatot tanító gyakorlat.

A terepgyakorlat lehet akár egy tanórányi időtartamú is (pl. tájékozódási séta az iskola környékén, időjárási észlelő, mérő gyakorlat), de megszervezhetjük tanórák tömbösítésével is, például úgy, hogy az adott hét időkeretét órarendi változtatással egymást követő tanórákká szervezzük.

A terepgyakorlat tartalma egyszerre több tantárgy ismeretét is integrálhatja, ha egyébként tantervileg a tárgyakat önállóan tanítjuk (pl.: egy tó vízminőségének vizsgálata egyaránt érintheti a földrajzot, a kémiát, biológiát és a technikát). A gyakorlatot ekkor a tevékenységbe bevonható tantárgyak együttes időkeretének a terhére tervezhetjük.

TÉMANAP, TÉMAHÉT

Egy adott téma (pl. Európa, virág, víz, szivárvány, tűz, ritmus) köré szervezhetjük a napot, hetet. A témát a gyerekek ötletei alapján a DÖK tagjai is kiválaszthatják még a tanév kezdetén.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS

Célja főképpen a közösség és azzal együtt a személyiség fejlesztése. E fejlesztési feladatokat azonban szolgálhatják különböző megismerő, tanulási helyzetek is. A tanulmányi kirándulás során a tanulók kaphatnak különböző ismeretszerző feladatokat. Készülhetnek kiselőadással, végezhetnek gyűjtőmunkát, készíthetnek megfigyeléseikről jegyzeteket stb.

AZ ERDEI ISKOLA

Az erdei iskola olyan többnapos, szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő (kooperatív-interaktív) megismerő tevékenységére építik. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel

harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.

Leggyakrabban a természeti vagy emberi környezet vizsgálatát, problémáinak feltárását tervezzük az erdei iskolában. Tanításának tárgya lehet az emberi környezet, az emberek tevékenységének hatása a környezetre, illetve annak időben és térben való változása, valamint a környezet hatása az emberek viselkedésére, érzelmeikre, értékválasztására, életvitelére.

PROJEKT

A projekt célja mindig valamilyen kitűzött produktum, pl. egy iskolakert, biciklitároló létrehozása. Hosszabb időt vesz igénybe, vagyis a megvalósítására nagy valószínűséggel szükség van hagyományos és nem hagyományos tanórai keretekre, valamint tanórán kívüli alkalmakra is. Így mindenki részese lehet a folyamatnak, az ötlet megszületésétől (vagy a szükséglet jelentkezésétől) a lezárult folyamat értékeléséig. A gyerekek ugyanúgy tagjai a projektcsapatnak, mint a pedagógusok. A tervezéstől kezdve részt vállalnak a munkában. A részfeladatok megoszlanak, mindenki a vállalt területet viszi, azért felelős.

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozásokon (a nem formális oktatásban) a tanulók motiváltabbak, hiszen többnyire érdeklődésüknek megfelelően választhatnak a felkínált lehetőségek közül. Ezek a lehetőségek, tanulást kínáló színterek sokfélék. A környezethez való alkalmazkodás tanulásához sokféle, a valóságra építő helyzetet biztosít.

LEHETŐSÉGEINK:

- Természetvédelmi szakkörök (pl. iskolakert létrehozása, komposztáló működtetése, meteorológiai mérőállomás működtetése, madárvédelmi tevékenységek)
- Önálló tanulói feladatok (pl. jeles napok kapcsán egy-egy környezetvédelmi probléma, témakör önálló kutatásra, feldolgozásra)
- Természetvédelmi nyári táborok
- Környezetvédelmi programok, projektek (pl. madárgyűrűzés, iskolazöldítés, jeles napok, helytörténeti munka)
- Környezetvédelmi akciók (pl. egy-egy helyi vagy globális környezeti probléma megoldására szervezett akció)
- Zöld jeles napokhoz, akciókhoz, eseményekhez kapcsolt kiállítások (pl. „Az év fája, az év madara" című kiállítás)

- Zöld hírek megjelentetése az iskola kommunikációs eszközeiben (pl. iskolaújságban, iskolai honlapon)
- Média-megjelenés (pl. a diákokra bízhatjuk egy-egy helyi feltárt problémáról szóló újságcikk megírását, a helyi és megyei újságokkal való kapcsolattartást)
- Kirándulások, túrák (pl. helyi környezet megismerésére szervezett biciklitúra)
- Vetélkedők, tanulmányi versenyek (pl. bizonyos életkorokban a versengést nem zárhatjuk ki, s tehetséggondozásra is alkalmas lehetőség egy-egy vetélkedő, verseny)

Számos egyéb lehetőséggel élhetnek meg a tanórán kívül: pl.zöld diákparlamenten való részvétel, illetve annak szervezése; iskolai fórum szervezése helyi környezetvédelmi témában; disputa egy adott problémáról; természetes alapanyagokból vagy hulladékokból való alkotás kézműves foglalkozáson; filmvetítéssel egybekötött beszélgetés; múzeum, állatkert látogatása; hazai és nemzetközi pályázatokon való részvétel; hazai és nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás (pl. Otthon az erdőben); iskolakert kialakítása; madárbarát kert létrehozása; hulladékgyűjtés; települési környezet szépítése; települési jeles zöld nap szervezése; köztéri demonstráció (pl. hulladékszobor); tanösvény kialakítása a települési épített és természeti értékei mentén, vagy az iskolakertben.

Informális nevelés lehetőségei

Az informális nevelés az élet minden színterén zajlik. Szinte észrevétlenül tanulunk az adott élethelyzetekben. Ennek színtere lehet az otthon, az iskola, az utca, a színház, az Internet stb. Fontos a szülők bevonása, a velük való jó kapcsolat kialakítása, hogy a gyerekeket ért hatásokat tudják elemezni, értékelni, megbeszélni, s ha kell, segítséget tudjanak adni.

Módszerek és eszközök

Konstruktív pedagógia alkalmazása

A pedagógusnak és a tanulónak is más szerepbe kell kerülnie a hatékony környezeti nevelés érdekében. A konstruktív pedagógia jellemzőinek érvényesülése segítheti mindezt:

- Tanár: facilitátor, vezető, szakértő, tanuló
- Tanuló: aktív, konstruktív
- Tartalom: integrált, több területet összefog
- Értékelés: diagnosztizáló, alakító, fejlesztő
- Tanulási környezet: inspiráló, apró lépések, sok interakció, van idő
- Didaktikai sokszög: pedagógus, diáktárs, feladat, média, tudományterület(ek)

A módszertani sokszínűség elengedhetetlen feltétele a nevelési-oktatási program sikerének. A módszerek kiválasztásának főbb szempontjai:

- életkori sajátosság, egyéni tanulási stílus, motiváció figyelembe vétele (pl. a korosztály kíváncsisága, mese, játék iránti érdeklődése, versenyszellemisége, öntevékenysége, korszerű technikai ismerete)
- minden, illetve minél több tanuló bevonása a munkába (sokféle tanulási „út", kínálat)
- alapvetően pozitív szemlélet ösztönzése
- a napi élethez, lakóhelyhez, valósághoz kötött helyzetek vizsgálata
- terepi tanulás előnyben részesítése (tantermen és iskolán kívül) – pl. udvar, erdő, utca, múzeum, park
- élmények biztosítása
- érzelmeken át való hatás
- személyes tapasztalatok
- együttműködés
- sok játékos elem
- „meghökkentő", izgalmas, életszerű, valóságot kutató kérdés (motiváció, érdeklődés felkeltése)

Újszerű elemek a fenntarthatóság pedagógiájában, melyek a módszertani megújulást feltételezik*):*

- aktív tanulás
- nem rutinszerű problémamegoldás (valós problémák kezelésére való felkészülés)
- tanulói autonómia erősítése (pl. önálló információszerzés, önálló munka)
- kapcsolat a hétköznapi élettel (a tanulók számára releváns problémák megfogalmazása)
- kísérletek, vizsgálatok szerepe (közvetlen tapasztalás, élményszerzés)
- kapcsolatok az egyes tantárgyi tartalmak között (tartalomközvetítés helyett egy-egy jelenség, elmélet, folyamat, téma több oldalról történő megközelítése, vizsgálata)
- alkalmazni tudás (a tanultak alkalmazásának segítése, az iskola és valóság „közelítése")
- komplex kérdések, problémák (valós problémák okainak feltárása, rendszer-gondolkodás kialakítása, a tanulókat motiváló kérdések tárgyalása)

Alkalmazott módszereink:

JÁTÉKOK

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- bizalomerősítő
- kapcsolatteremtést segítő

MODELLEZÉS

- hatásvizsgálatok
- rendszermodellezés
- működő modellek készítése, elemzése

RIPORT MÓDSZER

- kérdőíves felmérés
- direkt riportok
- fotóriport

PROJEKT MÓDSZER

- analízis – akció projektek

TEREPGYAKORLATI MÓDSZEREK

- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések (pl. nyomolvasás)
- kísérletek
- célzott megfigyelések, mérések
- naplóírás, feljegyzések készítése

AKTÍV, KREATÍV MUNKA

- természetvédelmi munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- közszolgálati feladatok, önkéntes munka

KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében (pl. diákok, pedagógusok, szülők, döntéshozók együtt tesznek valamit egy cél, egy helyi probléma megoldása érdekében)

MŰVÉSZI KIFEJEZÉS

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- irodalmi alkotások
- zeneművészet
- fotóművészet
- táncművészet
- népművészet
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

A taneszköz-rendszer jellemzői:

Az eszközhasználatnál figyelembe kell vennünk a Z-generáció jellemzőit, tanulási szokásait, rend-kívüli IKT-kompetenciáit, s „kihasználni" azokat, vagyis építeni azokra. Nyugodtan biztathatjuk őket egy-egy terepi foglalkozás során arra, hogy használják az okos telefonjukat, pl. készítsenek fotókat a megfigyelt növény- és állatfajokról, használjanak digitális határozókat.

A TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

- Az eszközben rejlő lehetőségek (pl. figyelem felkeltése, motiválás)
- A nevelési feladat és a tartalom összehangolására alkalmas
- Módszerekhez való igazodás

- A tanulók jellemzőinek figyelembe vétele (előzetes ismeretek, érdeklődés, életkori sajátosságok stb.)
- A pedagógus eszközismerete, felhasználói képessége
- Vegyes összetételű (különböző hátterű, kulturálisan és szociálisan összetett) tanulói csoportokban is alkalmazható legyen.

A TANESZKÖZÖK CSOPORTJAI

- Tanári segédanyagok: tartalmi, módszertani gyűjtemények
- Tanulói segédanyagok: modulokhoz kapcsolódó mellékletek, eszközök
- Érzékszervekre ható információközvetítők: auditív, vizuális, audiovizuális, komplex taneszközök
- Oktatócsomagok
- Kiegészítő eszközök: Internet, napi sajtó, művészeti, népművészeti eszközök, termékek, tárgyak, saját készítésű anyagok, fotók
- Terepi segédeszközök
- Laboratóriumi eszközök

HATÉKONY TANULÁSSZERVEZÉSI MÓDOK, MUNKAFORMÁK

1. Tanórai differenciálás
2. Tanítási-tanulási munkaformák (csoportmunka, páros munka, egyénre szabott munka, differenciált feladatlapok, „időkitöltő" feladatok)
3. Konstruktív oktatási mód (minden csoport egy téma felelőse, altémákra osztják a témát, mindenki hozzájárul az eredményhez, a csoport közös bemutatójával zárul)
4. Kooperációra épülő tanulásszervezési módok: problémaalapú tanulás, kooperatív vita, drámamódszer, Kagan-féle kooperatív tanulás)
5. Projektmódszer (probléma köré épül, produktummal zárul)

Szükséges taneszközök:

Az alábbiakban kategóriánként csoportosítva tüntetjük fel a modulok megvalósításához szükséges eszközöket.

Háromdimenziós
Tanári demonstrációs eszközök: - gyűjtemények - mérőeszközök - növényi és állati részek, anyagok (pl. magvak, termések, fűzvessző, madártollak)
Tanulókísérleti és egyéb eszközök - laboratóriumi készletek (terepi laboratórium) - mérőeszközök - merítőháló - sztetoszkóp, mikroszkóp - távcsövek, nagyítók - GPS, iránytű, mágnes - óra, stopperóra - ragasztó, olló, színes ceruza, zsírkréta, festék, vonalzó - gyurma, gyurmaragasztó, hurkapálca - csomagolópapír - egyéb papírok - kézműves eszközök - varró eszközök - élelmiszer

- edények, egyéb konyhai eszközök, turmixgép
- kenyérsütés eszközei
- barkácsszerszámok
- kerti szerszámok
- cserép, föld
- faanyag (odúkészítéshez)
- törülközők, rongyok
- sziták
- elemlámpa
- növények (pl. cserepes gyógynövények, palánták)
- állatok (gyerekek házi kedvencei)
- kartondobozok, kisebb méretű zsákok
- gyapjú, fonál, madzag
- hulladékok (alapanyagként)

Didaktikai segédeszközök

- hangszerek
- sportszerek
- színpadi kellékek, díszletek, jelmezek
- játékok
- terepi játékok eszközei

Nyomtatott
Tanári segédletek - szakkönyvek - folyóiratok - térképek - földgömb - fényképek - rajzok
Tanulói segédletek - tankönyvek - szakkönyvek - állat- és növényhatározók - nyomhatározó - folyóiratok - atlaszok, térképek - fényképek - rajzok - szókártyák - egyéb kártyák - szövegrészletek - feladatlapok

Oktatástechnikai	
Anyagok	**Eszközök**
- oktatóprogramok - modellek - zene, hangfájlok - filmek - képek - CD-k, DVD-k - PowerPoint előadások	- diavetítő - számítógép - Picasa-program, Open Office program - internet-elérhetőség - projektor - interaktív tábla - fényképezőgép - okos telefon - CD/DVD lejátszó - iskolarádió - hangosítástechnika - diktafon - filmfelvevő - nyomtató

A nevelési-oktatási program végső céljait mérő, összegző értékelés eszközei:

Az Ökoiskolai nevelési-oktatási program eredményességét tanulóinknál kérdőívekkel mérjük.

3.13. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok: feladataink meghatározásánál figyelembe vettük, hogy minden állampolgár fogyasztóként az alábbi jogokkal rendelkezik:

- alapvető szükségleteink kielégítéséhez való jog,

- veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga,
- jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog,
- tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és a tudás elsajátításához való jog,

Kiemelt fejlesztési feladatunk a felnőtt életre való felkészülés a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepet kap.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

A fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése tanulóinkban (egyéni és csoportos döntéshozás, problémamegoldás), olyan ismereteket sajátíttat el, olyan értékrendet, hozzáállást alakítunk ki a fogyasztás érdekében, amelyek a családban korábban kialakult szokásokat továbbfejlesztik. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismereteket több tantárgy tananyagába is beépítjük: technika (háztartástan):

- technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései,
- matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások,
- fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák)
- földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások,
- magyar – reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái,
- biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálékkiegészítők divatjai, egészséges táplálkozás,
- kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk,
- informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia,
- történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története,
- médiaismeret – a reklám képi nyelve és hatásai.

A képességfejlesztés tartalmazza az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtést, információfeldolgozást, annak módszereit, pl. a családi vásárlási szokásai. Számítunk a szülők segítségére is!

3.14. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének meghatározása a nevelési-oktatási célok elérését, a pedagógiai munka eredményessé-

gének, hatékonyságának folyamatos biztosítását, valamint az iskolában kapcsolatban álló partnerek (elsősorban tanulók, szülők, fenntartó és a nevelők) iskolánkkal szembeni igényeinek, elvárásainak történő megfelelést szolgálja.

Ellenőrzés, mérés

1. Az iskolában folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban (elsősorban a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban és a házirendben) meghatározott előírásoknak megfelelést vizsgálja.
2. Az iskolai belső ellenőrzés rendjét a pedagógiai programban foglaltakon túl a szervezeti és működési szabályzatban, illetve az évente – az iskolai munkaterv részeként – összeállított belső ellenőrzési terv határozza meg.
3. A nevelő-oktató munka ellenőrzését (és a hozzá kapcsolódó méréseket) végezheti:

a. *Pedagógus esetében:* az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes, a munkaközösségvezetők, a munkaközösségek, az ellenőrzésre az intézményvezető által felkért pedagógusok, valamint külső szakértők,

b. *A tanulók esetében:* az iskola pedagógusai, valamint külső szaktanácsadók és szakértők.

4. A pedagógiai munka ellenőrzése elsősorban az alábbi területekre terjed ki:

a. A pedagógusok nevelő-oktató munkáján belül:

- a tanár-diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteletben tartására.
- a szülőkkel való kapcsolattartásra.
- a nevelő-oktató munka színvonalára a tanítási órákon. Ezen belül különösen fontos ellenőrzési területek:

• a nevelő előzetes felkészülése és tervező munkája,
• a tanítási óra felépítése és szervezése.
• a tanítási órán alkalmazott módszerek.
• a tanulók ellenőrzése, értékelése.
• a tanulók munkája és magatartása, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása a tanítási órán.

- az iskolai diákönkormányzat tevékenységének segítésére.
- a tanórán és az iskolán kívüli foglalkozások szervezése, és ezeken való részvételre.
- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.
- a tanulók továbbtanulásának segítésére, irányítására.
- A pedagógusra bízott tanterem állapotára, rendezettségére, dekorációjára.

b. a tanulók iskolai munkáján belül:

- a tanulók értékválasztására, jellemvonásaira.
- A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre.
- Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre.
- A tanuló magatartása, viselkedésére, fegyelmezettségére.

5. a pedagógusok nevelő-oktató munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az évente összeállított – az iskolai munkaterv részét képező – belső ellenőrzési terv alapján.

6. a tanulók iskolai munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az iskola helyi tanterve, illetve a nevelők által összeállított tanmenetek és osztályfőnöki munkatervek alapján.

7. Az iskolai nevelő-oktató munka ellenőrzésének részeként az alább meghatározott méréseket kell elvégezni az előírt időközönként:

a. a pedagógusok körében
b. a szülők körében
c. a tanulók körében

A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló mérések:

- Évfolyamonként minden tantárgyból egy-egy témakör lezárását követően a követelmények elsajátítást vizsgáló összegző mérést kell végezni. Felelős: osztálytanítók, szaktanárok.
- Iskolába lépéskor általános, egységes teszttel mérjük tanulóink képességeit
- A 4. évfolyamokon a tanév végén a tanulók teljesítményét a magyar nyelv és irodalom, német nemzetiségi nyelv, matematika tantárgyak az addig feldolgozott teljes tananyagát és fő követelményeit átfogó méréssel kell vizsgálni.
  Felelős: alsó tagozatos munkaközösség vezetője, osztálytanítók.
- A 8. évfolyam befejezésekor matematika tantárgyból és egy komplex (magyar nyelv és irodalom, művészettörténet stb.) teszttel mérjük tanulóink teljesítményét.
  Felelős: munkaközösség vezetők
- Tanulóink testi fejlettségét, fejlődésüket 5-8. évfolyamom Netfit teszt alapján mérjük.
  Felelős: testnevelés szakos nevelők.

Értékelés

1. Az iskolában folyó értékelő tevékenység célja, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.

2. A nevelő-oktató munka értékelésének alapvető feladata, hogy megerősítse a nevelőtestület pedagógiai tevékenységének helyességét, vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat és így ösztönözze a pedagógusokat a hibák kijavítására, a nevelő-oktató munka fejlesztésére.

3. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka értékelése a következő területekre terjed ki:
- az intézmény nevelő-oktató munkájának értékelése,
- a pedagógusok nevelő-oktató munkájának értékelése,
- a tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelése,
- a tanulók személyiségfejlődésére, tanulmányi munkájára, magatartására és viselkedésére.

4. A nevelő-oktató munkáját az intézmény vezetője minden tanév végén átfogóan értékeli.
- a személyiség fejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelő tevékenység eredményessége (a diákönkormányzat és az osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek, gyermek és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók).
- A pedagógusok nevelő és oktató munkája (tanítási módszerek, program és tantervfejlesztés, továbbképzések, személyes példamutatás, tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása).
- Az iskola és a helyi társadalom kapcsolata (külső kapcsolatok, részvétel a helyi közéletben, az iskola a helyi médiában, a középiskolák visszajelzése, az iskola és a tantestület hírneve).

5. a. Pedagógusok nevelő és oktató munkájának értékelését az alábbiakban következő szempontok alapján az intézmény vezetője, helyettese és a nevelő munkaközösségek vezetői folyamatosan, szóban – érintett nevelő kérésére azonban írásban – végzi.
   b. A tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai:

Az órán alkalmazott módszerek:

- milyen módszereket alkalmazott a nevelő bemutatásra, szemléltetésre (tanári magyarázat, nyomtatott taneszközök, szemléltetőeszközök, kísérlet, stb.)?
- megfelelő volt-e ezek didaktikai szerepe, célszerű volt-e a felhasználásuk?

- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ismeretek rögzítésére, a képességek fejlesztésére? (ismétlés, koncentráció, vázlat készítés, részösszefoglalás és összefoglalás, az ismeretek gyakorlati alkalmazása, gyakoroltatás az önálló tanulás módszerei stb.)

A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk és viselkedésük jellemzőit az osztályfőnök folyamatosan szóban – és a tájékoztató füzeten keresztül írásban – értékelik.

A növendékek munkájának értékelése

Nevelőmunkánk fontos eszköze tanulóink rendszeres és tárgyilagos szembesítése saját munkájukkal, eredményességükkel. Ezt a helyes önismeretre nevelés szempontjából kulcsfontosságúnak tartjuk. A reális értékelés alapjának a folyamatos személyek kontaktust és az őszinte véleményalkotást tekintjük.

A növendékek a szolfézs és hangszeres előképzőt kivéve minden hónap végén osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll.

Szolfézs és hangszeres előképző évfolyamokon a növendékek szöveges értékelésben részesülnek. Szöveges értékelés: kiválóan megfelelt - jól megfelelt- megfelelt- nem felelt meg (fejlesztére szorul)

	Főtárgy (hangszer	**Kötelező tárgy (szolfézs)**	**Kötelezően választható tárgy (zeneismeret, zenekar, kamarazene, zenetörténet-zeneirodalom, szolfézs, zeneelmélet, kórus, kötelező zongora)**
Szolfézs EK.	-	szöveges	-
Hangszer EK	szöveges	szöveges	-
Alapfokú 1-6. évf.	osztályzat	osztályzat	szöveges értékelés
Továbbképző 1-4. évf.	osztályzat	osztályzat	szöveges értékelés

Félévkor a tájékoztató füzetben félévi értesítőt kapnak valamennyi a zeneiskolában tanult vagy látogatott foglalkozásról, ezt a szülőkkel láttamoztatni kell. Az értékelés alapja az egész félévben végzett munka, a házi hangversenyek és a bizottság előtt zajló meghallgatás.

Tanév végén minden növendék bizonyítványt kap. Az előképzős tanulók tanulmányi előmenetelét szöveges értékeléssel, az alapfok és középfok évfolyamain tanuló növendékek tanulmányi előmenetelét pedig ötfokozatú érdemjeggyel értékeljük.

A tantárgyak érdemjegyei: 5 - jeles,
4-jó,
3 - közepes,
2 - elégséges.

3.15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy tükrözi a tanuló viszonyát az iskola értékrendjéhez, a Házirendjéhez, az írott és íratlan viselkedési szabályokhoz, társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz.

A tanuló magatartását az alábbiak alapján minősítjük:

Példás: a tanítási órákon viselkedése fegyelmezett és együttműködő, megbízható, pontos, aktív, képességei szerinti legjobbat nyújtja. Szünetekben viselkedése fegyelmezett, társaival törődik, gondos, segítőkész, barátságos. Tanáraival és az iskola dolgozóival szemben figyelmes, előzékeny, tisztelettudó. A Házirendet ismeri, betartja és társait is erre ösztönzi. A szóbeli megnyilvánulásai kulturált hangnemben történnek, beszéde tisztelettudó. A hatása a közösségre pozitív, jó irányba vezeti társait.

Jó: a tanítási órákon viselkedése általában fegyelmezett, megfelelő, a rábízott feladatokat elvégzi, pontos, képességeinek megfelelően teljesít. A szünetekben viselkedése általában fegyelmezett, társaival többnyire barátságos, segítőkész. A tanáraival és az iskola dolgozóival szemben tisztelettudó, udvarias. A Házirendet ismeri, előírásait általában betartja, az együttélés szabályait megtartja. A szóbeli megnyilvánulásai néha kifogásolhatók, nem mindig találja meg a helyes hangnemet, általában tisztelettudóan beszél. A hatása a közösségre nem befolyásolja a többieket se pozitívan se negatívan.

Változó: a tanítási órákon viselkedése nem elég fegyelmezett, nagyobb odafigyeléssel és aktivitással kellene dolgoznia, munkája pontatlan, képességeinek nem megfelelően dolgozik. A szünetekben a viselkedése udvariatlan, sokszor rá kell szólni, társaival viselkedése közömbös, elszigetelődő, nem barátságos. A tanáraival és az iskola dolgozóival szemben nem udvarias, nem tisztelettudó. A Házirendet jobban kellene ismernie és törekedni annak betartására. A szabályokat állandó figyelmeztetéssel tartja meg, vétségei nem súlyosak. A szóbeli megnyilvánulásai nem helyénvalóak, beszéde

indulatos, néha durva, tiszteletlen. A hatása a közösségre nem lényeges és nem ártó, inkább kihúzza magát a közösségi feladatokból.

Rossz: a tanítási órákon viselkedése zavaróan hat társaira és tanáraira, fegyelmezetlen, figyelmetlen, pontatlan, nem aktivizálja magát, képességeinek szintje alatt produkál, igazolatlan órája van. A szünetben viselkedése fegyelmezetlen, társaival szemben durva, verekedik, kötekedik, figyelmeztetés ellenére sem viselkedik elvárható módon. Tanáraival és az iskola dolgozóival szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle. A Házirendet ismételt figyelmeztetés ellenére sem tartja be, sokat vét ellene, nem is igyekszik változtatni, vétségei súlyosak. A hatása a közösségre negatív, hátráltatja azt, rossz példát mutat, közösségi munkát nem végez.

A tanuló szorgalom jegyében kifejezésre jut viszonya a tanuláshoz, aktivitása, érdeklődése, képességéhez mért teljesítménye, feladattudata, részvétele az órák menetében, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége.
A szorgalomjegyben tükröződik a változás. A magatartás és szorgalomjegyeket egymástól elkülönítve kezeljük.

A tanuló szorgalmát az alábbiak alapján minősítjük:

Példás: képességeiből és környezetéből adódó aktív munkát végez. Munkáját mindig precízen, gondosan végzi. Kötelezettségét tanulmányi munkájában többlet adásával (szorgalmi feladat) teljesíti, másoknak vele példát mutat. A tanórákon aktív és együttműködő. A házi feladatait mindig gondosan, pontosan készíti el. Iskolai felszerelése kifogástalan. A közösségi munkában szívesen és gyakran vállal feladatokat. Figyelmes, érdeklődése, esztétikai igénye, alaposság egész évben folyamatos és megfelelő. Délutáni foglalkozásokon plusz munkát vállal.

Jó: kötelességét tanulmányi munkájában pontosan teljesíti. Iskolai felszerelése többnyire rendben van. Másokat segíteni kész, önálló munkára is képes. A közösségi munkában általában részt vesz. A tanórákon aktív. Figyelme, érdeklődése, esztétikai igénye, alaposság is jó. Képességei szerint eredményét tartja.

Változó: munkáját precízebben, több odafigyeléssel kell végeznie. Nem mindenben teljesíti kötelességét, arra bíztatni sokszor kell. Az órai munkában kevésbé aktív. Sokszor hiányos a házi feladata. Gyakrabban kellene szorgalmi feladatot vállalnia. Önálló munkára nem képes vagy hanyagságra hajlamos. Figyelme szétszórt, kevés esztétikai igénye van, munkájában nem törekszik alaposságra.

A közösségi munkában gyakrabban részt vehetne. Tanulmányi eredménye ingadozó, 1-2 tantárgyból igen visszaesett.

Hanyag: kötelességeit elmulasztja. Házi feladatait rendszeresen nem végzi el, szorgalmi feladatot nem vállal. Munkája megbízhatatlan, sokkal precízebben kellene végeznie. A közösségi munkában nem vesz részt, az órán passzív. Képességeihez és körülményeihez mérten igen keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Súlyos visszaesés mutatkozik 3-4 tantárgyból is tanulmányi eredményében.

3.16. Az alapfokú művészetoktatás cél és feladatrendszere

A nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei: az alapfokú művészetoktatással olyan fejlesztő pedagógiát képviselünk, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek az alapműveltség bővítéséhez. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. Művészetoktatásunk a készség és képességfejlesztés, az ismeretgazdagítás, a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek (növendék) életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A szakmai képzés célja: olyan ismeretek átadása, melyek alkalmazásával a növendék alkalmassá válik a társadalmilag is elfogadott értékek elfogadására.

Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a személyiségfejlődésben: a művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azok kifejezési formáit. Feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

Megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői. Az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alapító cselekvőképesség fejlesztéséhez, az egészséges életmód kialakításához, a környezeti nevelésünkben megfogalmazottak megvalósításához.

A tanulók felvétele és a magasabb évfolyamba lépés feltételei:
Az előképző és az alapfokú szakasz évfolyamaira alkalmassági beszélgetés után, a továbbképző évfolyamokra felvételi vizsgával lehet bekerülni.

A felvételi vizsgán az intézményvezető által kijelölt bizottság, az iskola szaktanárai, vizsgálják, hogy a jelentkezők teljesíteni tudják-e az előképző és alapfok szakasza valamely évfolyamának bemeneti követelményeit, illetve a továbbképző szakasz valamely magasabb évfolyamának követelményeit. A vizsgán tapasztaltak alapján tesz javaslatot a vizsgabizottság az intézmény vezetőjének a növendék felvételéről és megfelelő évfolyamokba sorolásáról. Az azonos követelményeket teljesítő növendéket soroljuk azonos évfolyamra és csoportokba, így közel azonos képzettségi szinten lévő csoportok jönnek létre. A növendék felvételéről az intézményvezető dönt.
A magasabb évfolyamba lépés egyik alapfeltétele a foglalkozások rendszeres látogatása, hiszen ezeken olyan gyakorlati tevékenységek elsajátítása folyik, melyek nem iskolai körülmények között nehezen biztosíthatók. Ugyancsak fontos a foglalkozásokon való aktív munka, mivel az itt folyó képzés alapvetően támaszkodik a növendékek kreativitására, az egyéni adottságaik kibontakoztatására. Az a növendék léphet magasabb évfolyamra, aki a tantervben az évfolyamra előírt követelményeket a foglalkozások során teljesíti és/vagy az iskola által szervezett nyílt vagy zárt vizsgákon eredményesen szerepelt.
Az iskola szaktanárai által évente, röviden írásban, részletesebben szóban adott értékelés során legalább megfelelt minősítést kapott növendék léphet magasabb évfolyamba. Követelményrendszerünk folyamatos kimenet szabályozást tartalmaz, alapvetően a képességeket és a készségeket vizsgáljuk, nem pedig az évfolyam formális elvégzését.

Az iskolai beszámoltatás, számonkérés formái:
A félévi és a tanév végi értesítőben/bizonyítványban szöveges értékelés kerül, melynek fokozatai: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg. A félév és a tanév zárásakor úgynevezett bemutató foglalkozást vagy vizsgaelőadást tartanak az egyes csoportok, melyeken részt vehetnek az iskola tanárai. A bemutatót követően a szaktanárok szóban részletesen értékelik a látottakat. Külön értékelés és elbírálást igényel a növendék hiányzása a foglalkozásokról, ennek következményeit illetve szabályozását az iskola szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A növendék teljesítménye, értékelésének formái, szabályai:

A növendék értékelése a következőkből tevődik össze:

- a főtárgyat irányító tanárok folyamatos szóbeli értékelése,
- a tanév végén szerzett nyilvános tanszaki bemutató.

A tanszaki bemutató során a növendékek a főtárgyat irányító tanárok vezetésével olyan csoportos és egyéni kreatív gyakorlatokat végeznek, melyek kapcsolódnak a tanév során tanultakhoz, illetve elvárja és lehetővé teszi az elsajátított ismeretek és készségek kreatív alkalmazását. A tanszaki bemutató végén a tanár szóban értékeli az egyes növendékek egész éves, illetve a tanszaki bemutató során tapasztalt aktivitását, ismeretszintjét, készségeinek fejlődési ívét, majd ennek megfelelően négy fokozatú írásos értékelést ad. A növendékek a tanév végén írásos bizonyítványt kapnak. A növendékek értékelésénél figyelembe vesszük a foglalkozások látogatásának rendszerességét, az ott végzett tevékenység aktivitását. Külön értékeljük az elmélyült és önállóan végzett bármiféle művészeti tevékenységet. A növendékek értékelésénél meghatározó szempontunk a személyre szabottság, melynek következményeként a „honnan-hová fejlődés" az egyik központi eleme. Feltétlenül vizsgáljuk azt, hogy a növendék teljesítménye mögött mennyi a képességek és adottságok illetve a befektetett munka aránya. Az a növendék felelt meg kiválóan, aki a főtárgyból és még egy tantárgyból kiváló minősítést kapott, a foglalkozásokon rendszeresen, aktívan részt vett.

Az a növendék felel meg jól, aki a főtárgyból és még egy tantárgyból jól megfelelt minősítést kapott, a foglalkozásokon rendszeresen részt vett.

Megfelelt minősítést kap az a növendék, aki a főtárgyból és a választható tárgyakból legalább megfelelt minősítést kapott, a foglalkozásokon részt vett, aktivitása átlagos volt.

Nem felelt meg az a növendék, aki a főtárgyból nem felelt meg vagy a választható tárgyak egyikéből sem kapott megfelelt minősítést, továbbá nem látogatta rendszeresen a foglalkozásokat, vagy azokon az elvárható figyelmet sem tanúsította.

A növendékek értékelése iskolaváltáskor vagy a 10. évfolyam után, az iskolából való kilépéskor osztályzatra váltható.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink illetve a szülő, a növendék, a pedagógus együttműködésének formái, a tankönyvek, segédletek kiválasztásának elvei, a magatartás és szorgalom értékelésének formái megegyeznek az általános iskolánál leírtakkal.

3.17. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Alsótagozat:

- ABC-s tábla, nyomtatott, nagybetűs
- ABC-s tábla, nyomtatott, kisbetűs
- ABC-s tábla, írott, nagybetűs
- ABC-s tábla, írott, kisbetűs
- Betűsín
- Fali betűtartó készlet
- Hívóképek
- Vonal- és betűelemek
- Szótagok, szavak
- Szókártya
- Írók arcképei
- Mesélnek a századok
- Applikációs képek 3.o.
- Diasorozat
- Főnév falitábla
- Képes ABC
- Himnusz, szózat falikép

Felső tagozat:

- Térkép (irodalomtörténeti)
- Írói arcképsorozat
- Magyar értelmező szótár
- Szinonima szótár
- Helyesírási tanácsadó szótár
- Életrajzi lexikon
- Helyesírási szabályzat és szótár
- Hanganyag (hangkazetta, CD)
- Népdalok, népmesék
- János vitéz
- Mitológiai és bibliai történetek
- Versek (Petőfi, Arany)
- A kis herceg
- Görög regék és mondák
- Rege a csodaszarvasról
- Népballadák
- Arany: A walesi bárdok
- Toldi
- Egri csillagok (részletek)
- Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós versei
- Kölcsey Ferenc
- Halotti beszéd és könyörgés
- Ómagyar Mária Siralom
- Móricz Zsigmond: Hét krajcár
- Megzenésített versek

Videofilmek:

- Magyar népmesék
- János vitéz (rajzfilm)
- A Pál utcai fiúk (film)
- Rab ember fiai (film)

Magyar mondák:

- Arany: A walesi bárdok
- Ludas Matyi (rajzfilm)
- Egri csillagok (film)
- Janus Pannonius emlékére
- Mátyás könyvtára
- A Corvinák
- Balassi, Csokonai: A felvilágosodás
- Mikszáth: Szent Péter esernyője (film)
- Mikszáth prózája
- Liliomfi (film)
- A reformkor I-II.
- Petőfi
- Egy magyar nábob (film)
- Kárpáti Zoltán (film)
- A kőszívű ember fiai (film)
- Halotti beszéd
- Légy jó mindhalálig (film)
- Móricz és a Légy jó mindhalálig
- Móricz élete
- Nyugat
- A fiatal József Attila
- Erőltetett menet (film)

Könyv:

- Népmese gyűjtemények
- O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
- Gabnai Katalin: Drámajátékok
- Kaposi László: Drámafoglalkozások
- Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig
- Szigligeti Ede: Liliomfi

Fali tablók:

- Hangtan
- A teljes hasonulás
- Jelentéstan
- Szótan
- A szófajok
- A jelentés
- Szerkezet
- Mondattan
- Magyar nyelvemlékek
- Nyelvcsaládok

Egyéb eszközök:

- Petőfi (diasorozat)
- Arany János: Toldi (diasorozat)
- Petőfi, Arany, Vörösmarty (diafilm)
- A főnév (oktatócsomag)
- Móricz Zsigmond: Hét krajcár (diafilm)
- Ady és a nyugatosok, József Attila (diafilm)

A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Falitérkép:

- Az ókori Kelet
- Az ókori Görögország
- A Római Birodalom
- Bibliai országok - Pál apostol utazásai
- Magyarország X-XI. sz.
- A magyar népvándorlás és a honfoglalás
- Európa Nagy Károly korában
- Magyarország a korai feudalizmus idején

- A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig
- A tatárjárás Magyarországon 1241-42.
- A föld népei a XIV-XV. században
- Magyarország 1526-1606.
- Európa XIV-XV. században
- A feudális Magyarország a XV. században
- Magyarország a XVII. században
- Európa a XVII. század közepén
- Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás XV-XVII. században
- Magyarország Bethlen Gábor korában (1629)
- Magyarország népei a XVIII. század végén
- Európa a XVIII. század végén
- A Föld népei a XVI-XVIII. században
- Az 1848/49-es szabadságharc
- Európa a XIX. század második felében
- Európa a XIX. században
- Európa 1815-1849.
- Európa az I. világháború idején
- A gyarmati rendszer 1830-1914.
- Az Osztrák-Magyar Monarchia 1914-ben
- A gyarmati rendszer felbomlása (1917-1975)
- A Tanácsköztársaság honvédő harcai
- Európa a II. világháború idején
- Hazánk felszabadulása

Videokazetta:

- Az ókori Egyiptom
- Egyiptomi hétköznapok
- Egyiptom a Nílus ajándéka
- Széthi, a fáraó
- A piramisok
- A kínai Nagy Fal
- Az ókori Hellász
- Görögország
- Az ókori Róma
- Róma és Pompei
- Róma építészete
- A Colosseum, Róma
- Álmos vezér
- Honfoglalás, államalapítás
- Aquincum
- Céh, inas, legény, mester
- A románkori művészet
- A román stílus
- Mátyás király
- Hunyadi János
- Mátyás országa
- A lovagok, a Hunyadiak
- Mohács
- Magyar ereklyék
- Nagy Szulejmán és kora
- Rákóczi szabadságharca
- A francia forradalom
- Reformkor I-II. rész
- Kossuth élete
- A kiegyezés
- Oroszország a cártól Sztálinig
- Versailles
- A II. világháború
- A 1956. október 23

Egyéb:

- Írásvetítő transzparens
- Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8.évfolyam)

- Diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam)
- A magyar államcímer története (falikép).
- Magyar történeti áttekintés a Honfoglalás idejétől (falikép)
- A középkori társadalom (falikép)
- Tanulói egységcsomag az 5. és a 6. Történelem tanításához
- Forráscsomag a 7. osztályos történelem tanításához

A matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Alsó tagozat:

- falióra
- fali számegyenes
- táblai vonalzókészlet
- méterrúd
- táblai szögmérő, körző
- űrmértékek
- számkártya készlet
- játékpénz készlet
- demonstráció területméréshez
- mérleg, súlykészlet
- applikációs képek
- mértani testek

Felső tagozat:

- Táblai körző, fa
- Táblai vonalzó 45^0-os fából
- Táblai vonalzó 60^0-os fából
- Táblai szögmérő fából
- Méterrúd fából
- Összerakható m^3
- Alaphálók, alapábrák
- Nagy matematikusok arcképei
- Sík és mértani modellező készlet
- Oszthatósági szabályok (falikép)
- Százalékszámítás (falikép)
- Kétkaros mérleg és súlysorozat
- Hatványozás azonosságai (falikép)
- Halmazok (falikép)
- Lineáris függvény (falikép)
- Másodfokú függvény (falikép)
- Abszolút érték (falikép)
- Mértékegységek (falikép)
- Területszámítások (falikép)
- Kocka, téglatest (falikép)
- Űrmérték sorozat
- Szétszedhető dm^3
- Tükrözés (falikép)
- Terület- és kerületszámítások (falikép)
- A kör kerülete, területe (falikép)
- Szögpárok (falikép)
- Hasábok (falikép)
- Eltolás (falikép)
- Pitagorasz-tétele (falikép)
- Az egyenes körkúp, gúla (falikép)
- Az egyenes henger, gömb (falikép)
- Műanyag henger
- Műanyag kúp
- Műanyag gúla
- Műanyag hatszög alapú hasáb
- Műanyag ötszög alapú hasáb
- Testek felszíne, térfogata (falikép)
- Algoritmus folyamatábra (falikép)

A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök.

- Írásvetítő fólia-sorozat (fizika 6-8. osztály)
- Mágneses rúdpár fatokban
- Fényből áram (videokazetta)
- Részecskemodell (videokazetta)
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat)
- SI mértéktáblázat (falikép)
- Mágneses készlet (komplett)
- Lejtő modell (tanulókísérleti eszköz)
- Mikolacső
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz)
- Nyomás súrlódás vizsgálatára alkalmas eszközkészlet
- Rugós erőmérő
- Kétkarú emelő
- Karos mérleg, súlysorozattal
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet
- Áramátalakító
- Csengőreduktor
- Dugaszos ellenállásszekrény
- Elektromotor és generátor
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet)
- Transzformátor modell
- Mérőműszer
- Tanulókísérleti áramkörök létrehozása
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel)
- Prizmatartó
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára

A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső
- Főzőpohár
- Óraüveg
- Borszeszégő
- Kémcsőfogó
- Vasháromláb
- Azbesztháló
- Vízbontó készülék
- Kalotta molekulamodell
- Pálcika modell
- Mágneses atommodell
- Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl)

Fali tablók:

- Atomok elektronvonzó képessége
- Fémek jellemerősségi sora
- Periódusos rendszer
- Elektronhéjak kiépülése

Oktatótáblák:

- Fémek reakciói vízzel
- Fémek reakciói savval
- Sav-bázis reakció

- Közömbösítés
- Redukció és redukáló sorban
- Peptidkötés

A német nemzetiségi nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Deutsch für Dich I. (munkatankönyv, hangkazetta)
- Tematikus képek
- Brüderchen, komm, tanz mit mir (hangkazetta, daloskönyv)
- Schulbus I. (munkatankönyv, hangkazetta)
- A német ABC (betűkártyák)
- A névelő (fali tabló)
- Gyenge ige ragozása (fali tabló)
- A névelő (fali tabló)
- A főnév szótári alakjai (fali tabló)
- Időbeli, módbeli segédigék (fali tabló)
- Deutschmobil 1. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Erős ige ragozása (fali tabló)
- Időbeli, módbeli segédigék (fali tabló)
- A személyes névmás (fali tabló)
- Az elöljárószó (fali tabló)
- A melléknév ragozása (fali tabló)
- A személyes névmás ragozása (fali tabló)
- A főnév ragozása (fali tabló)
- Deutschmobil II. (tankönyv, hangkazetta)
- A birtokos névmás (fali tabló)
- A melléknév ragozása (fali tabló)
- Németország (falitérkép)
- Magyar települések nemzetiségi nevei
- Német nyelvű könyvek

Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pentium típusú számítógép
- Monitor (SVGA)
- Billentyűzet
- Egér
- CD meghajtó 40x
- Hangkártya + hangfal
- Projektor
- Modem MR 56 SVS-EX 2
- Tintasugaras nyomtató
- Digitális fényképezőgép

Fali tablók:

- a számítógép belső felépítése
- az input – output eszközök csatlakoztatása
- billentyűzet

Alapvető programok:

- WINDOWS 98 vagy 2000
- OFFICE 97 vagy 2000
- Szoftver az INTENET hálózatban való működtetéséhez

A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal
- 5-8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához
- 5-8. osztályos írásvetítő fólia sorozat a környezetismeret és a földrajz tanításához
- Kőzetgyűjtemény
- 5-8. osztályos táblai vak térkép sorozat
- Hőmérő
- Iránytű
- Térképjelek
- Magyarország térképe (falitérkép)
- A Föld éghajlata (falikép)
- A Föld domborzata (falitérkép)
- Földgömb
- Tellurium
- A Föld felszíne (domborzattérkép)
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával (falitérkép)
- A Föld forgása (falikép)
- Afrika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete (falitérkép)
- Afrika domborzata (falitérkép)
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata (falitérkép)
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ázsia domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa országai (falitérkép)
- Észak-Európa (falitérkép)
- Kelet-Európa (falitérkép)
- Ázsia domborzata (falitérkép)
- Közép-Európa (falitérkép)
- A Kárpát-medence domborzata és vizei (falitérkép)

A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Biológia egységcsomag
- Bonctű
- Csíráztató
- Diapozitívek az 5-8. osztályos biológia tanításához
- Kézi nagyító
- Metszettároló
- Mikroszkopizáló
- Lámpa
- Mikroszkóp
- Szilvafa virága (modell)
- Burgonya virága (modell)
- Almafa (oktatótábla)
- Rovarok (oktatótábla)
- Lepkék (oktatótábla)
- Sertés koponya
- Juh koponya
- Madár csontváz
- Emlős csontváz
- Fogtípusok
- Lábtípusok
- Szarvasmarha (oktatótábla)
- Házityúk (oktatótábla)
- Erdők legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla)
- Fenyő (oktatótábla)
- Erdei pajzsika (oktatótábla)
- Kocsányos tölgy virága (oktatótábla)
- Ehető és mérgező gombák (oktatótábla)

- Keresztes pók (oktatótábla)
- Mókus (oktatótábla)
- Sün (oktatótábla)
- Szarka (oktatótábla)
- Sertés koponya
- Róka (oktatótábla)
- Szarvas vagy őz agancs
- Hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla)
- Görény (oktatótábla)
- Sáska (oktatótábla)
- Ürge (oktatótábla)
- Varjú (oktatótábla)
- Folyók, tavak, legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla)
- Hal (csontváz)
- Béka (csontváz)
- Rák testfelépítése (oktatótábla)
- Fürge gyík (csontváz)
- Nemzeti parkjaink (falitérkép)

Fali tablók:

- A sejtmag nélküli egysejtűek
- Szivacsok, csalánozók
- Gyűrűsférgek
- Puhatestűek
- Ízeltlábúak
- Gerincesek
- Moszatok, zuzmók, mohák, harasztok
- Nyitvatermők
- Zárvatermők
- A lomblevél működése (modell)
- A virág és virágzat
- Termések, terméstípusok
- Fásszár keresztmetszete
- Egyszikű szár keresztmetszete
- Az emberi bőr (bőrmetszet)
- Emberi csontváz
- Csípőcsont
- Csöves csont
- Koponya
- Emberi torzó
- Lapos és csöves csont metszete
- Emberi nyelv fogakkal (modell)
- Légzés (oktatótábla)
- Szívmodell
- Vese (metszet)
- Az emberi szaporodás (8db-os oktatótábla)
- Szem (modell)
- Hallás és egyensúly szerv (modell)
- Emberi fejmetszet
- Fül (modell)

Az egészségtan tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Videofilmek:

- Az élelem
- Alapvető élelmiszerek
- Az izmok és a mozgás
- A dohányzás és az egészség
- Vigyázz a gyógyszerekkel
- Járvány avagy a gyermek kábítószer, alkohol
- Ép testben ép lélek
- Az emberi szervezet reprodukciós rendszere

A rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- műanyag átlátszó gúlák, hengerek
- képsíkrendszer a vetületi ábrázoláshoz
- Táblai körző
- 60^0-os táblai vonalzó
- 45^0-os táblai vonalzó
- 100 cm-es táblai vonalzó
- táblai szögmérő
- műanyag átlátszó táblai kocka, tégla
- demonstrációs testek (fa)
- diapozitívek: a kerettantervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról

Videofilmek:

- Képzőművészet a honfoglalás idején
- A román stílus
- A gótika
- A reneszánsz
- A XIX. század művészete
- A XX. Század művészete
- Pásztorkodás a Hortobágyon
- Testbeszéd, gesztus

A technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- fareszelő lapos 25x200
- fareszelő gömbölyű 10x200
- fareszelő fél gömbölyű 25x200
- vasreszelő lapos 25x200
- vasreszelő gömbölyű 10x200
- vasreszelő fél gömbölyű 25x200
- laposfogó
- kalapács 15-20 dkg
- csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó
- fafűrész (illesztő), vasfűrész
- lyukfűrész
- kézi fúró (amerikáner)
- lemezvágó olló
- faliképek a fa megmunkálásáról
- szerelőkészlet, gépelemek tanításához
- elektromos szerelőkészlet I-II.
- asztali fúrógép (állványos)
- asztali körfűrész
- a gépek (fali tabló)
- kerékpár
- KRESZ táblák (oktatótáblák)
- LEGO-DACTA építőkészlet

A testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Alsó tagozaton:

- zsámoly
- tornapad
- tornaszőnyeg
- medicinlabda
- gumilabda
- maroklabda, szivacslabda
- hullahopp karika
- bordásfal
- ugrálókötél

Felső tagozaton:

- súlygolyó 3kg
- súlygolyó 4kg
- tornaszekrény
- gyűrű
- gerenda
- dobbantó
- tornazsámoly
- medicinlabdák
- ugráló kötél
- kézi súlyzók
- mászó kötél
- kosárlabda
- kézilabda
- futballlabda
- ugródomb
- magasugró mérce
- magasugróléc
- maroklabda

A környezetismeret tantárgy tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- földgömb
- béka fejlődése
- madár belső szervei
- hal, macska, galamb csontváz
- zöldség makettek
- mágnes
- iránytű
- Magyarország megyéi térkép
- Magyarország domborzata térkép

Az ének tantárgy tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Alsó tagozaton:

- Hangkazetta 1-4. osztály
- Dallamkirakó
- Magnó, CD-lejátszó
- 7 fokú hangsor (applikáció)
- zenei jelek táblája
- 5 vonalas vászon

Felső tagozaton:

- CD-lejátszó
- tanulói-tanári hangjegy vonalzó
- szintetizátor
- 5 vonalas vászon
- xilofon
- ritmustáskák

Kézműves tanszak:

- felszerelés – munkaasztalok, székek polcok, kézi és lábkorongok,
- kéziszerszámok – mintázófák, korongos szerszámok, esztergakések, ecsetek, különféle célszerszámok, többféle formájú és űrtartalmú műanyag edény (agyag és máz tárolásához, máz szűréséhez, korongozáshoz ...),
- anyagok – agyag, mázak, színező fémoxidok
- Gipszműhely – megfelelő világítással, szellőztetéssel, könnyen tisztítható burkolattal, folyóvízzel ellátva,
- felszerelés – márványasztal, székek, polcok,
- kéziszerszámok – vödrök, gipszkeverő eszközök, gumicsészék, ecsetek, citlingek, vésők, fűrészek, ráspolyok, fémreszelő, gipszgyalu, pillanatszorítók, kalapács, gumikalapács,
- anyagok – gipsz, kenőszappan, sellakk.
- Égetőhelység – biztonságtechnikai előírásoknak megfelelően kialakítva,
- felszerelés – égetőkemence hőfokmérővel ellátva, égetési segédeszközök (berakólapok, lábak), polcok
- Tanterem - az elméleti órák megtartására, tervezési, rajzolási feladatok elvégzésére, alkalmas elsötétíthető helység,
- felszerelések – asztalok, székek, könyvespolcok, diavetítő, írásvetítő, tábla, vetítővászon, videó, tankönyvek, szakmai könyvtár, szakfolyóiratok.
- szekrények – kész tárgyak és archív anyagok tárolására.

Zeneművészeti tanszak

- Megfelelő alapterületű, akusztikájú, hangszigetelt, szellőztethető, csoportos oktatásra alkalmas tanterem, jól hangolt zongorával (pianínóval), állítható zongoraszékkel.
- Megfelelő méretű ötvonalas tábla, zárható szekrény, metronóm, írásvetítő, episzkóp, vetítővászon.
- A zenehallgatáshoz, elemzéshez, az egyes zeneművek részletkiemeléséhez szükséges berendezések.
- Hangfelvételek, hangszalagok, lemezek. A gyűjtemény folyamatos bővítése a korszerű és széles látókörű tanítás elengedhetetlen feltétele.
- Könyvtár és kottatár: zenei szakkönyvek, zenei műszótár, kézikönyvek, tankönyvek az órákon jól hozzáférhető elhelyezéssel, több példányban, a helyi tantervben előirányzott anyag kottái (zongorakivonatok, partitúrák) több példányban.
- Legalább 3db állítható magasságú kottaállvány és – lehetőleg a teljes alakot visszaadó – tükör.

- Jó minőségű és állapotú, lehetőleg sima fejrésszel ellátott tanuló-hangszerek. A tanár részére – mint munkaeszköz – megfelelő minőségű hangszer álljon rendelkezésre.
- Metronóm, hangológép.
- Zárható szekrény a fenti eszközök biztonságos tárolására.
- Jól felszerelt, folyamatosan gyarapított könyv és kottatár.
- Magnetofon (külön mikrofonnal), esetleg videofelvételi lehetőség, a növendék produkciójának értékeléséhez.
- Lemezjátszó, CD-lejátszó, videó, a fuvola szóló és kamarazene irodalmának művészi felvételei.
- Hangszerkellékek.

4.Záró rendelkezések

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei:

Az átdolgozott pedagógiai program minden eleme a testület közös munkája. A munkaközösségek – elolvasás után – kialakították közös véleményüket az első tervezetről, majd továbbították azt az iskola vezetőségének. A vezetőség a vélemények figyelembevételével elkészítette a végleges változatot.
A pedagógiai program 1 példánya nyomtatott formában az iskola titkárságán olvasható. A diákönkormányzat tagjai és a szülők kérésére bármelyik példányt rendelkezésre kell bocsátani. A Pedagógiai program az iskola honlapján olvasható.

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A Villányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete az intézmény pedagógiai programjának módosítását a mai napon megtartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Villány, 2021. augusztus 27.

Radnai – Kiss Aurelia
.....

Nevelőtestület megbízottja

A Villányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola szülői szervezete az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Villány, 2021. augusztus 27.

Régyeté Tévich Angéla
.....

Szülői Közösség

képviselője

A Pedagógiai Programot az Intézményi Tanács megtárgyalta. Tanúsítom, hogy véleményezési jogát a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Villány, 2021. augusztus 27.

Csinszár Gelő Dalma
.....

Intézményi Tanács elnöke

Az intézményi pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat képviselője elfogadásra javasolta.

Villány, 2021. augusztus 27.

Szalóbni Tanyos Tímea
.....

Diákönkormányzat képviselője

Az intézményvezető jóváhagyó nyilatkozata

A Villányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjának módosítását a mai napon intézményvezetői jogkörömben jóváhagyom, egyben nyilatkozom arról, hogy a Pedagógiai Program a korábban elfogadott program kötelezettségéhez képest, a Mohácsi Tankerületi Központra, mint intézményfenntartóra háruló többletkötelezettséget nem tartalmaz.

Villány, 2021. augusztus 27.

.....

mb. intézményvezető

A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CDC. törvény 26. &(1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Villányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a pedagógiai programjának módosítását, amelyet az intézmény nevelőtestülete 2021. augusztus 27-én elfogadott, az intézmény vezetője 2021. augusztus 27-én jóváhagyott, a mai napon a fenntartó képviselőjeként jóváhagyom.

A pedagógiai programhoz, a dokumentumban foglalt feladatokon túl, a fenntartóra többletkötelezettségeket telepítő rendelkezések vonatkozásában, a Mohácsi Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója, a vonatkozó rendelkezések érvénybelépéséhez - az intézmény éves költségvetésének keretein belül – egyetértését adja.

Mohács, 2021. szeptember 11.

Mohácsi Tankerületi Központ 01

.....

Kászné Lebő Zsuzsanna
tankerületi igazgató